

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta

Katedra výtvarné výchovy

Výtvarné zpracování knihy s texty od Bruna Ferrera
Art processing of the book with texts of a writer named Bruno Ferrero

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:
doc. PaedDr. Matouši Vondrákovi, CSc.

Vypracovala:
Markéta Čiperová

České Budějovice 2010

Prohlašuji, že jsem svoji diplomovou práci na téma „Výtvarné zpracování knihy s texty od Bruna Ferrera“ vypracovala samostatně pod vedením pana doc. PaedDr. Matouše Vondráka, CSc. K práci jsem použila literatury a pramenů uvedených v seznamu.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

23. dubna 2010

.....
Markéta Číperová

Ráda bych poděkovala panu doc. PaedDr. Matouši Vondrákovi, CSc. za odborné vedení a cenné připomínky. Dále pak děkuji Františkovi Holečkovi za překlady z italského jazyka. V neposlední řadě patří mé díky rodině, obzvláště panu Václavu Altmannovi za jeho podporu, trpělivost a cenné rady.

Anotace:

Diplomová práce na téma **Výtvarné zpracování knihy s texty od Bruna Ferrera.**

Práce je rozdělena na praktickou a doprovodnou teoretickou část.

V teoretické části jsou objasněny motivační zdroje výtvarné práce, je zde uveden životopis autora použitých příběhů, technologický postup zpracování knihy a odůvodnění použitého materiálu. V závěru je tato část doplněna o fotodokumentaci praktické - výtvarné části diplomové práce.

V praktické části diplomové práce je zpracována celková podoba knihy, včetně ilustrací, tak aby byla kniha pojata jako jednotný výtvarný celek.

Celkově si práce dává za cíl s pomocí křesťanského poselství, které je skryto v jednotlivých příbězích a ilustracích, umožnit i jiný pohled na běžné věci v srdci i v životě.

Annotation:

The graduation thesis deals with an **Art processing of the book with texts of a writer named Bruno Ferrero.**

The graduation thesis is divided into two parts: practical and theoretical part.

In the theoretical part are clarified the motional sources of an art work, it contains the curriculum vitae of an writer Bruno Ferrero, the technological way of processing the book and the statement of used material. This part is at the close completed by a pfotodocumentation of a practical - an art part.

In the practical part of the graduation thesis is processed the whole resemblance of the book including illustrations. It is because of a conception of the book as unified art complex.

Generally the aim of the graduation thesis is to faciliate also a different view on casual things in the life and in the heart of all of us with support of Christianity message, which is hidden in the individual stories and illustrations.

Úvod:.....	7
1. Bruno Ferrero-životopis.....	11
2. Výběr tématu:	12
3. Výběr povídek	13
4. Název mnou vytvořené knihy příběhů.....	13
5. Popis praktické části diplomové práce.....	13
6. Vývoj podoby, návrhů knihy:.....	14
7. Rozbor jednotlivých prvků knihy:	16
7.1 Krabíčka:	16
7.2 Knižní listy:.....	18
7.2.1 Formát knižních listů:.....	19
8. Papír:	19
9. Písmo:.....	19
10. Kompozice:	20
11. Rozbor jednotlivých příběhů a jejich tematická náplň	21
12. Grafické techniky zpracování ilustrací –	42
12.1 Linoryt:	42
12.2 Slepotisk = reliéfní tisk z výšky	42
13. Záměr praktické části diplomové práce:	43
14. Využití v pedagogické praxi:	43
15. Závěr:.....	44
16. Přílohy:	45
17. Seznam použité literatury:.....	49
17.1 Seznam internetových zdrojů:	50
17.2 Seznam použitých knih Bruna Ferrera.....	50
18. Obrazová dokumentace diplomové práce:	51

Úvod:

Lidé si od nepaměti vyprávěli příběhy, pohádky, své životní zkušenosti...Této překrásné tradici vděčíme za mnohem více věcí, než si myslíme. Nejen tomu, co je obvykle uváděno jako nějaká lidová slovesnost, zachování prastarých legend, dávných písní. To je jen jedna strana této pomyslné mince. Druhou stranou je pak nesporný **výchovný aspekt** těchto procesů předávání. Tento proces předpokládal jednoduchou věc - naslouchat jeden druhému. A při tomto naslouchání se mnohé dostalo nejen mechanicky do mozku lidí, ale zároveň i do jejich srdce. Mohli tak poznat a porovnat souvislosti, historické a lidské, mohli získat potřebnou úctu, k dějinám a lidem. Z této úcty pak vycházejí při tvoření věcí a názorů, které ovlivňují jednání člověka i národa v dalších letech. Proto se tyto příběhy udržely dodnes, jsou za nimi příběhy i moudrost předešlých generací. A přitom na začátku bylo pár vět někde večer u svíček, v zimě pozdě odpoledne...

Dnešní doba je jiná, těžko od ní můžeme čekat něco podobného, i když kdo ví? Vyhrává sice televize a internet, okamžitý přísun všeho co si myslíme, že nutně právě teď životně potřebujeme, ale lidská srdce pod tím vším pořád stejně doufají a touží, jsou smutná, nešťastná, radostná i šťastná. Jen možná dnes už neumí naslouchat a tak neznají ony příběhy plné dávné moudrosti a zkušenosti. Náš autor, kněz Bruno Ferrero to cítí a svými publikacemi se snaží ukázat, že tady je cesta. Vyprávět a naslouchat příběhům...

Bruno Ferrero je současný italský autor a ředitel turínského nakladatelství ElleDici. Zabývá se problematikou mezilidských vztahů, etikou, výchovou ve stylu Dona Bosca a křesťanskou-salesiánskou tradicí (*vysvětlení níže v odstavci Salesiánská spiritualita*). Tato témata zasazuje do dvou typů vydávaných knih.

Prvním typem jsou poučné příběhy psané lehkou, lehce pochopitelnou formou. Do těchto příběhů se autor snaží vložit již výše zmíněná témata, které pravděpodobně mají za cíl na všedních věcech podaných nenásilnou, až někdy přelíbivou formou poukázat na věci hlubší, na uvědomění si vlastní duše, její hlubiny, přes kterou vede cesta k poznání Boží přítomnosti. Další snahou těchto příběhů, snahou, která má opět stejný

cíl, je ukázat lidem, pro které jsou dané knihy určeny, že jejich starost není ojedinělá, a že je to vlastně jen jedna ze starostí na „cestě“, a že řešení leží v nich samotných.

Druhým typem jsou potom pedagogické výchovné knihy salesiánské spirituality určené zejména křesťanským manželským párům, vychovatelům. Knihy přináší témata s tím spojená, jako jsou výchova dětí, výchova k manželství, život manželství a život v rodině.

Je zázrak, že v dnešní sebestředné době může obstát něco tak jednoduchého a skromného jako jsou Ferrerovy příběhy. Problematika, kterou se Ferrero zabývá, se i v dnešní době zdá být velice aktuální. Zabývá se mezilidskými vztahy, které jsou v současnosti narušené a to nejen v rovině společnosti, ale také v rámci rodiny. Lidé žijí své životy v rychlosti, která bere dech. Ne všichni tomuto shonu stačí. Prožívají potom mnoho věcí, pochybností, smutku, zánik rodin a ani nevědí, kde hledat řešení. Najednou je všechno vzdálené a co potom? Radikální změna života, stáhnout se do ústraní nebo svůj život ukončit vlastní rukou. V takové chvíli člověk inklinuje k opravdu radikálnímu řešení. Protože má pocit, že to jediné je ještě v jeho rukou. A přitom nevidí, že už dávno to tak není.

Tady přichází Bruno Ferrero se svou zkušeností kněze, vystupuje a nabádá nás svými příběhy, abychom opět dali přednost víře, dobru, ochotě, sounáležitosti, solidaritě, obětavosti... Lidé jsou přece živé bytosti, plné citu a podle toho by se měli chovat. Je smutné tuto změnu pozorovat a být její součástí.

Ferrerovy knihy nejsou odpovědí ani lékem, ani nemají takové ambice. Jen ukazují možné světlo, možný směr, který nemusí jít, naroubovat na všechny bolesti. Takovou schopnost má přece jen Bůh. Je potřeba si říci, že všechny příběhy od pana Ferrera mají v Něm svůj cíl.

Prodejnost jeho knih je po celém světě veliká. Svědčí to o kvalitě textů i o moudrosti v nich. Dále se pak můžeme zamyslet i nad určitým hladem po vážnějších duchovních tématech a s tím související vyšší poptávkou po tomto druhu literatury. I tady je, ale zájem o knihy Bruna Ferrera důkazem o jejich kvalitě. Právě proto, že si je čtenář umí mezi stohy ostatních knih s podobnou tematikou najít. Paradoxem však jsou

minimální informace o tomto autorovi. Pokud se o něm přece jen nějaké zmínky objeví, tak pouze ve formě dvou nebo tří základních vět, které se neustále na vazbách knih opakují. Je zarážející, že i nakladatelství Portál, které vydává jeho knihy v České republice, o tomto autorovi ví tak málo. Ale třeba až se dostane do situace, ve které jsou čtenáři Ferrerových knih- tak o něm něco bližšího samo bude chtít zjistit....

Příběhy Bruna Ferrera se mi dostaly do rukou před pár lety a dodnes se k nim vracím, volně v knihách listuji a hledám v nich inspiraci i určitou pomoc.

Proč jsem si vybrala právě tohoto autora? Jak už jsem zmínila, jeho příběhy mi přijdou poutavé a poučné. Často je používám při práci s dětmi a dospívajícími. Není v nich žádné násilí či umělost, vystačí si s jednoduchou formulací problému. Čtenáře, posluchače nutí nejen k zamyšlení, ale také k sebereflexi. Některé příběhy jsou také doplněny o citace, pasáže z Bible nebo o určitý autorův postřeh k danému tématu. Bez tohoto shrnutí by příběhy byly neúplné, je to taková pomyslná čokoládová ozdoba na dortu. Ale není to finální ozdoba. Tou je potom přemýšlení o tom ve vlastní duši.

Salesiánská spiritualita

Salesiáni Dona Bosca:

Jsou významným, hojně rozšířeným a poměrně liberálním řádem Římskokatolické církve. Řád založil italský kněz Jan Bosco prakticky v roce 1854, zprvu jen jako seskupení čtyř žáků kolem svého učitele a faráře - Dona Bosca. Ten řád pojmenoval k počtě svatého Františka Saleského, kdysi biskupa v Ženevě, duchovního vůdce a současníka svaté Jany de Chantal.¹

Oficiálně však byla řehole založena v roce 1859. *Jako tajemství úspěchu pro práci s mladými dal Don Bosco salesiánům jedinečnou výchovnou metodu tzv. preventivní systém založeného na rozumu, náboženství a laskavosti.*²

Salesiánská řehole se zabývá od svého počátku prací s mládeží ze všech společenských vrstev, často těch nejnižších. Řád v minulosti i dnes provozoval školy pro chudé, dnes jsou aktuální tak zvaná Salesiánská centra pro mládež, téměř v každém

¹ Baronka, která se věnovala chudým a nemocným lidem. Po smrti byla prohlášena za svatou.

² <http://www.sdb.cz//zakladatel-jan-bosco/>

biskupském městě, i v Čechách. Práce pro děti a mládež stojí na neomezené víře v pomoc Panny Marie, která se kdysi podle legendy spolu s Ježíšem zjevila ve snu Donu Boscovi a vyzvala ho, aby hlásal dětem víru v jejich podmínkách v dané situaci.

*Ve 20. století svůj záběr rozšířili i o misijní činnost, poskytování exercicií a výpomoc ve farní struktuře diecézí.*³

Don Bosko (Jan Bosco)-

Jan Bosco se narodil 16. srpna 1815 v Castelnuovu d'Asti v Itálii, v chudé rolnické rodině. Otec mu zemřel ve dvou letech, matka poté sama vychovávala tři děti a starala se o nemocnou manželovu matku. *Již od dětství se cítil povolán věnovat svůj život mládeži.*⁴ Zaslíbil se Bohu, stal se knězem a pedagogem v terénu.

Jako dítě cítil lítost nad urážkami Boha a rouháním, které často mezi svými spolužáky a kamarády slychal. Velmi se snažil je přimět k obrácení. Jak jsem již napsala, Ježíš se svou Matkou mu ve snu ukázal, jak to má udělat.

*Při práci s mladými používal tzv. výchovu preventivního systému založeného na rozumu, náboženství a laskavosti. Tento systém výchovy je inspirovaný láskou zakořeněnou v živém setkání s Ježíšem Kristem, především v eucharistii, v neomezené důvěře v Pannu Marii, ve věrnosti církvi a jejímu učení.*⁵

Kromě Společnosti sv. Františka Saleského-Salesiánů, založil Don Bosco další dvě větve Salesiánské rodiny: Institut Dcer Panny Marie Pomocnice-Salesiánky a Institut Salesiánů-Pomocníků.

*Don Bosco umírá 31. 1. 1888 v Turíně, na Velikonoce v roce 1934 je prohlášen za svatého, papež Jan Pavel II. ho dává církvi jako Otce a Učitele mládeže celého světa.*⁶

---

³ <http://www.sdb.cz/o-salesianech/>

⁴ <http://www.sdb.cz/zakladatel-jan-bosco/>

⁵ <http://www.sdb.cz/zakladatel-jan-bosco/>

⁶ <http://www.sdb.cz/zakladatel-jan-bosco/>

1. Bruno Ferrero-životopis

Pozn. Tento životopis byl získán od samotného autora, po marných pokusech získat jeho komplexní podobu v Čechách nebo na Slovensku, případně na internetových anglicky nebo německy hovořících stránkách. Podařilo se mi ho získat přes nakladatelství Elledici, kde Bruno Ferrero působí jako ředitel. Kontakt mi poskytl pan František Bláha ze Salesiánského centra v Praze Kobylisích. Překlad z Italštiny, rovněž jako italské překlady mailů jsou dílem mého kamaráda Františka Holečka, studenta Italského gymnasia v Praze.

Bruno Ferrero se narodil v italském městečku Villarbasse, nedaleko Turína. Jako salesiánský kněz studoval filosofii, teologie a náboženskou psychologii. Někdy čas vyučoval na základních školách, gymnáziích a středních školách. Se západem pro výchovná témata založil v roce 1974 časopis pro dospívající chlapce „Mondo Erre“, který se také zabýval tématy pro dospělé, za účelem poznání světa dospívajících. V roce 1988 se přesouvá do audiovizuálního sektoru nakladatelství Elledici.

V letech 1990-1995 byl šéfredaktorem časopisu „Dimensioni nuove“ (Nová dimenze). Od roku 1995 doposud je ředitelem nakladatelství Elledici. Po celou dobu se zabývá psaním knih s výchovným charakterem jako *Šťastní rodiče* (Genitori felici), *Stát se velkým* (Diventare gradni), *Cesty života* (I sentieri vita). V dalších letech se soustředil na práci ve sdělovacích prostředcích, především na jedinečný a okouzlující komunikační prostředek, což jsou příběhy. Napsal spoustu pohádkových knih i příruček pro učitele a katechety, kteří se specializují na práci s dětmi jako „*Všechny příběhy*“ (Tutte Storie), „*Další příběhy*“ (Altre Storie), „*Nové příběhy*“ (Nuove Storie), „*Podobenství a příběhy*“ (Parabole e Storie), *Storie Bellebuone*, „*Sedmnáct příběhů s podstatou*“ (Diciassette storie col nocciolo), „*Mnoho příběhů k promluvě s Bohem*“ (Tante storie per parlare di Dio), *Vánoční příběhy* (Storie di Natale). Všechny vydané v Elledici a přeloženy do mnoha jazyků.

Velký podíl má také na ilustrovaných knížkách „*Smrt vypravovaná dětem*“ (La morte raccontata ai bambini), „*Credo*“ *vypravované dětem* (Il Credo raccontata ai bambini). Vydal také velice úspěšnou sbírku krátkých příběhů „*Pro potěchu duše*“ ....., knihy pro probuzení duše dospělých, které se velice rychle rozšířily (celkově se

překonalo milion prodaných výtisků) a byly též přeloženy do mnoha jazyků. V oblasti rodinné výchovy nedávno vydal „*Vaše děti mají pouze vás*“ (I vostri figli hanno soltanto voi). V současné době se soustředí především na katechetickou metodologii a chystá vydat „*Deset dobrých motivů proč být křesťanem*“ (Dieci buoni motivi per essere cristiani)- jednoduché a populární shrnutí křesťanství.

V České republice byly vydány tyto knihy:

- *Další příběhy pro potěchu duše.* - *Květiny pro duši.* - *Paprsek slunce pro duši.* *Pohlazení pro duši.* - *Příběhy pro potěchu duše.* - *Osvěžení pro duši.* - *Šťastní rodiče.* - *Vánoční příběhy pro potěchu duše.* - *Vychovávej jako Don Bosco.* - *Živá voda pro duši.*

2. Výběr tématu:

Výběr tématu se rozjasnil postupně. Nebyl to hned první nápad, nicméně jsem si byla jistá, že by se moje diplomová práce měla zabývat grafikou. Naopak dlouho jsem si jistá nebyla v tom, co a jak bude grafika ztvárňovat či doprovázet.

Knihy Bruna Ferrera jsem si oblíbila, už když jsem byla mladší, pro jednoduchost, s kterou uměly vystihnout pocity a nálady tehdy patnáctileté dívky.

V životě křesťana vychovávaného v tradiční křesťanské rodině je potřeba někdy v této době přejít na osobnější vnímání víry a setkání s Bohem. Duše najednou pozná, že by ráda znala více Toho, ke kterému se obrací od dětství. V téhle době u mnohých dojde k odklonu od víry, i proto, že nenajdou ve správné chvíli dobrého průvodce a nemohou poznat Boha i “za oponou“. Mě se podařilo díky knížkám Bruna Ferrera u křesťanství zůstat a jsem za to opravdu ráda.

Od té doby jsem poznala řadu jiné duchovní literatury, ale ke knihám Bruna Ferrera se velmi ráda vracím, protože mne přivádí zpět do mnoha vzpomínek.

Při jednom takovém návratu mi došlo, že tak jako to kdysi byla cesta pro moji duši, tak by to teď mohla být i cesta pro moji diplomovou práci.

3. Výběr povídek

Jelikož tento autor napsal již řadu knih s příběhy, jak názvy knih praví, pro potěchu duše a přibližně každá kniha obsahuje čtyřicet, někdy i více příběhů, nebylo jednoduché z řady těchto knih vybrat jedinou publikaci ke zpracování.

Nakonec jsem z jeho díla vybrala dvacet jedna různých povídek. Při jejich výběru jsem se řídila zejména pravidlem různorodosti, některé povídky si v různých knihách byly - ve svém poselství - totiž poměrně podobné, mým zájmem, ale bylo vybrat povídky nesoucí poselství odlišná.

4. Název mnou vytvořené knihy příběhů

Pro knihu s příběhy od Bruna Ferrera jsem zvolila název PŘÍBĚHY PRO POUČENÍ DUŠE. Řada knih Bruna Ferrera má v češtině podobný název. V originále tomu tak vždy být nemusí. Přesto jsem se rozhodla pokračovat v řadě podobných názvů názvem **Příběhy pro poučení duše**. Zohledňuji tak, že tyto příběhy si kladou za cíl duši nejen potěšit, ale i jemně vychovat a poučit.

5. Popis praktické části diplomové práce

Praktickou částí mojí diplomové práce je výtvarné zpracování knihy s texty od spisovatele Bruna Ferrera. Tedy taková atypická kniha - spíše krabička příběhů s jejich výtvarným vyjádřením. Nejedná se o knihu v klasickém slova smyslu, tedy s pevnou, šitou vazbou, čtvercového či obdélníkového formátu, i když první myšlenky mne k tomu nabádaly. Po určité době, ale ve mně uzrál nápad zpracovat knihu netradičně, při zachování stylové i grafické čistoty a funkčnosti.

Knihy má volné listy, vazba knihy je nahrazena krabičkou plnicí stejný účel jako běžné knižní desky, to jest chránit, upoutat a držet pohromadě. Chtěla jsem vytvořit něco ne úplně okoukaného, něco netypického, avšak jak jsem již napsala, stylově i graficky jednotného.

Jeden grafický list vždy obsahuje povídku a ilustraci poukazující na daný příběh. Jednotlivé grafické listy je možné z knihy – krabičky - vyjmout a použít je i jinak, například jako poučný milý obrázek na stěnu, na stůl, či například jako malý dárek nebo pozornost. Některé příběhy k tomu přímo vybízejí. Majitel je může mít stále na očích, slouží mu k stálé připomínce, povzbuzení i potěšení a tak vlastně plní nenásilně svůj účel.

Z knihy se může stát takový artefakt, babiččina krabička, který bude moci putovat z generace na generaci, stejně tak jako tomu bylo u ústní lidové slovesnosti, zde v poněkud jiné podobě ....

6. Vývoj podoby, návrhů knihy:

Prvotní návrhy celkového výtvarného zpracování knihy, jak jsem již napsala, se ubíraly tradičním směrem. Držely se již zažitých a běžně používaných norem a pravidel zpracování knihy. Postupným myšlenkovým vývojem se návrhy proměňovaly až do finální podoby.

1. Prvním návrhem, pouze ideovým, byla klasická kniha čtvercového formátu, rozměr 14x14 cm, šitá vazba a pevné knižní desky potažené jednobarevným papírem. Čtvercový formát proto, že není tak běžný jako obdélníkový. Barevnost knižních desek měla být tlumená a nenápadná ve smetanové škále, oranžově nebo červeně potom měly být napsány název knihy a jméno autora. Stejná barva, tedy oranžová či červená měla být použita na přední i zadní předsádku.

Návrhy knižního bloku vycházely ze zamýšleného čtvercového formátu knihy. Ilustrace měli být umísťovány vždy na pravou stranu a text na stranu levou, aby vždy bylo patrné, že ilustrace k danému textu patří.

Součástí knihy měl být i životopis Bruna Ferrera, umístěný na zadní straně knižních desek.

Také ilustrace měly být v počáteční fázi odlišné od konečného výsledku, měly být jakýmsi abstraktním znázorněním děje daného příběhu. Žádné návrhy ilustrací v této fázi nevznikly. Grafickou technikou výtvarného zpracování, o které jsem původně uvažovala, byla suchá jehla.

- Návrh knihy - Příloha č. 1

2. V další fázi jsem se snažila knihu pojmout trochu jinak než je běžné. Kniha jako taková se měla změnit na klasickou krabičku s víkem, do které se měly příběhy volně vkládat. Měla jsem představu, že by to mohla být jakási truhla s pokladem, který měly představovat Ferrerovy příběhy.

Krabička měla být vyrobena z lepenky a potažena papírem imitujícím dřevo. Vnitřní barevnost krabičky sytě červená, takto by barva tvořila kontrast ke knižním listům z ručního papíru, aby v krabičce nezanikly. Dále by tato sytě červená barva byla velmi příjemná pro oko čtenáře. Na víku krabice by byl umístěn název knihy a jméno autora, a na její dno jsem chtěla umístit jeho životopis. Zamýšlená podoba ilustrací, měla být zpracována technikou suchá jehla, stejně jako v první fázi. Nakonec jsem od tohoto zamýšleného návrhu upustila. Zdál se mi příliš fádním a obyčejným, bez většího výtvarného a myšlenkového nápadu.

- čtvercový půdorys, rozměry krabičky 14x14x6 cm

- U této fáze vznikly pouze kresebné návrhy krabičky - Příloha č. 2

3. Během dalšího uvažování nad prací jsem udělala několik dalších změn. Čtverec jsem zaměnila za obdélník, respektive kvádr o rozměrech 30x11x6 cm a zcela se změnil také můj přístup k ilustracím příběhů. Přišlo mi jako scestné ke krásným hlubokým příběhům kreslit abstraktní ilustrace. Rozhodla jsem se proto, upřednostnit konkrétní kresbu odkazující na konkrétní motiv z příběhu. Změna nastala také v zamýšleném zpracování ilustrací. Namísto techniky suché jehly jsem zvolila slepotisk, tedy tisk z plochy nahradí tisk z hloubky.

Daná ilustrace má znázorňovat vždy podstatu daného děje, má zdůraznit důležité momenty z celého příběhu. Ilustrace mohou být také dokladem dané skutečnosti, připomínkou toho, že se příběh mohl stát, v řadě různých proměn... V této fázi vznikly i první návrhy ilustrací některých příběhů.

- Příloha č. 3

4. Nespokojenost s dosavadními návrhy krabičky, zejména s jejich zjevnou fádností, vykristalizovala v její konečnou podobu. Krabička představuje ruce, které se čtenáři otevírají a dává mu jakýsi „poklad“ v podobě příběhů. Příběhy uvnitř představují srdce krabičky. Čtenář tak při otevření krabičky, která má symbolizovat tvar rukou při modlitbě, získává jakési symbolické **srdce na dlani**. Při navrhování jsem vycházela z formátu knižních listů 30x10,5cm, který mi je sympatický, velice dobře se drží v ruce, je neokoukaný a díky svému prodlouženého tvaru umožňuje zajímavě propojit ilustraci s textem.

Návrh krabičky - Příloha č. 4

Podrobnější popis knihy je rozebrán v následujících bodech.

7. Rozbor jednotlivých prvků knihy:

7.1 Krabička:

Tak jako jiné součásti knihy, prošla i krabička neboli přebal knihy poměrně dlouhým vývojem. Přes svou originalitu si zachovala základní funkci knižních desek, tedy chránit knižní blok a prezentovat knihu.

Krabička dostala rozměry 32 x 11,5 x 8 cm. Při výšce 32 cm má do 14 cm pevnou část, dále se rozvětňuje na část pohyblivou, kterou představují dvě stejné části ve tvaru dlaní, jak již bylo uvedeno. Dlaně se od sebe oddělují, rozevírají se, a tak dochází k otevření knihy. Symbolicky tak sepjaté ruce k modlitbě vydávají svůj poklad v podobě životního moudra a poučení. Když se dlaně rozevrou a kniha se otevře,

jednotlivé listy potom mohou představovat Boží odpověď na modlitbu v podobě nástinu cesty, porozumění, pochopení nebo alespoň k chvilkovému přesměrování myšlenek. A když toto čtenář pozná, bude se ke knize čas od času rád vracet.

Celá krabička je tedy stylizována do podoby sepjatých rukou. Sepjaté ruce mají odkazovat na křesťanství, duchovní náplň příběhů a na Ferrera jako kněze. (Příloha č. 5)

K dotvoření této symboliky je na vnější straně krabička potažena papírem krémově-bílé barvy s jemným slepotiskovým pojednáním rukou. Bílá barva je zvolena jako podtržení modlitby, kněžství, pokoje, čistoty atd. Tento slepotiskový potah je doplněn o název knihy a jméno autora.

Vnitřek krabičky je polepen papírem, bez motivu, starorůžové barvy, která s vnějškem výborně kontrastuje. Tato barva je symbolem pro řadu věcí, jako jsou láska, krev, zranění...

Důležitým prvkem na krabičce je její zavírání. To je řešeno s pomocí dvou magnetů. Ty jsou umístěny na vrchní straně krabičky, představují tak spolehlivý, elegantní, jednoduchý i efektní způsob uzavření.

U navrhování krabičky jsem kladla důraz na nápaditost a na stylovou jednotu přebalu tj. krabičky a jednotlivých knižních listů, přičemž spojitost mezi těmito prvky vidím jako důležitý moment celé práce.

Postup výroby:

- z lepenky vyříznut rozložený plášť, ve všech ohybech lepenka naříznuta z důvodu dobrého skládání
- hrany pláště i víka opracovány brusným papírem, toto zbroušení pomohlo zabránit protržení papíru při polepování lepenky, u které vniká při schnutí pnutí. (Příloha č. 6 a č. 7)
- do jeho vrchní části proraženy dva otvory na magnety
- rozložený, vyříznutý plášť z vnitřní strany polepen papírem starorůžové barvy
- celý plášť složen dohromady, v místech k tomu určených hrany slepeny kobercovou páskou, vytvořen kvádr o rozměru 32 x 11,5 x 8 cm

-polepení vnější strany pláště papírem barvy bělostné lilie s již vytvořeným slepotiskovým motivem a napsaným jménem autora a názvem knihy

Použitý materiál při výrobě krabičky:

Krabička je vyrobena z lepenky šířky 0,2 mm, kobercové pásky, lepidla, škrobu a potahového papíru. Dále pak byly na výrobu krabičky použity dva magnety.

7.2 Knižní listy:

Hlavní důraz je dáván na vzájemné souznění, harmonii textu a ilustrace. Jedno druhé vzájemně doplňuje a podněcuje k přemýšlení.

Každý příběh zde vystupuje jako solitér, příběhy ani stránky nejsou číslovány jako u klasických knih.

Jde mi zejména o navození určité nálady, poklidu či souznění, splynutí s příběhy. Každý příběh má nebo se snaží o hlubší myšlenku. Je už pak na každém z nás jak si ji vyložíme a jak ji přijmeme.

Ilustrace jsou vytvářeny tak, aby byly odrazem daného příběhu. Jsou laděny v jednotném a jednoduchém duchu, tak aby tvořily jednotný a kontinuální celek. Vyjadřují vždy důležitý motiv z dané povídky, příběhu. Ilustrace, stejně jako povídky samotné mají upozornit na skutečnost, lidské vlastnosti, charakter, povahy a to jak negativní, tak i pozitivní.

Příběhy se vyznačují niterností, individuálností, zranitelností, touhou po poznání pravdy, jemností, křehkostí. Dokážou čtenáře překvapit svou jednoduchostí, i svým rozuzlením.

Spojitosť mezi povídkami samotnými i mezi ilustracemi lze vidět také ve stejném formátu, fontu a velikosti písma, technice ilustrací, podkladovém materiálu a dalších věcech.

7.2.1 Formát knižních listů:

Formát je atypický, rozměr 10,5 x 30 cm, všechny příběhy jsou komponovány na výšku. Zvolený formát je o to pro čtenáře poutavější a zajímavější. V jedné ruce lze příběh držet a druhou přejíždět po ilustraci.

8. Papír:

Původně jsem měla v úmyslu knihu vytisknout na ruční papír. Posléze jsem, hlavně z technických důvodů, zvolila pro výrobu knižních listů papír Mi-Teintes od firmy Canson. Papíry mají gramáž 160 g/m², jsou příjemné na omak, mají jemnou texturu, která ničím neruší textovou část ani výtvarnou část.

Co se týká barevnosti, na knižní listy je použita barva bělostné lilie- 110 Lys.

Na potažení krabičky jsem vybrala papíry, od české firmy, imitující kůži. Barevnost, která byla použita na vnější polepení, koresponduje s barvou bělostné lilie. Na vnitřní polepení krabičky jsem zvolila barvu tmavě červenou.

9. Písmo:

Při přepisu příběhů Bruna Ferrera jsem zvolila písmový font Georgia, velikosti 9,5 b v textové části, 16 b pro nadpisy příběhů. Písmo je tmavě hnědé, to proto, aby text nepřebíjel ilustrace, které jsou velice jemné. Současně tmavě hnědá barva působí pokojným a uklidňujícím dojmem.

Text je zarovnan do bloku, tak aby se text čtenáři dobře četl a mohl se plně věnovat významu a hloubce příběhů.

Jméno autora a název knihy na hřbetě publikace po obou delších stranách jsou rovněž provedeny v tmavě hnědé barvě písma Georgia, o velikosti 14b, respektive 17b.

10. Kompozice:

Ilustrace jsou umístěny na listě většinou ve zlatém řezu, přesto jsou brány v potaz určité odlišnosti, které mohou toto pravidlo pozměnit. Například délka a obsah příběhů a podobně, potom je tvořena individuální kompozice. Může se proto stát, že u příběhů, které zabírají převážnou část grafického listu, je zvolena ilustrace menšího charakteru, avšak se stejným důrazem na předem stanovené podmínky vyjádření. Také jsem se snažila o určitou vyváženost a nepřehlušitelnost jednotlivých grafických listů, která by celkový dojem velice narušila.

Při čtení textu lze přejíždět rukou po ilustraci - důraz je dáván také na smyslový prožitek skrze HMAT a ZRAK. Pro mě samotnou je hmat velice důležitý, prostřednictvím ruky, rukou dochází k hlubší percepci a prožitku. Také proto jsem zvolila techniku slepotisku, která čtenáři toto umožní.

11. Rozbor jednotlivých příběhů a jejich tematická náplň

Cirkus

Příběh o lidské hlouposti a povrchnosti, kdy soudíme ostatní podle toho, jak vypadají, podle jejich šatů a nikoli podle jejich srdce a toho co mají v sobě, ač to třeba na první pohled není vidět. Symboliku těchto myšlenek stylizoval Ferrero do postavy klauna, kterému nikdo nevěří, že mu hoří cirkus. Následkem toho všichni zemřou, neboť oheň přeskočí přes pole do vesnice. Můžeme zde domýšlet i různých dalších smyslů, od starozákonních proroků vyzývajících k obrácení za všeobecného posměchu, až do dnešních dnů. Takový hlas volajícího na poušti.

Říká nám pozor, tohle ne, zamyslete se! Zamyslíme?

Ilustrace-

Slepotisk: Tvář smutného klauna, jako ústřední postavy celého příběhu.

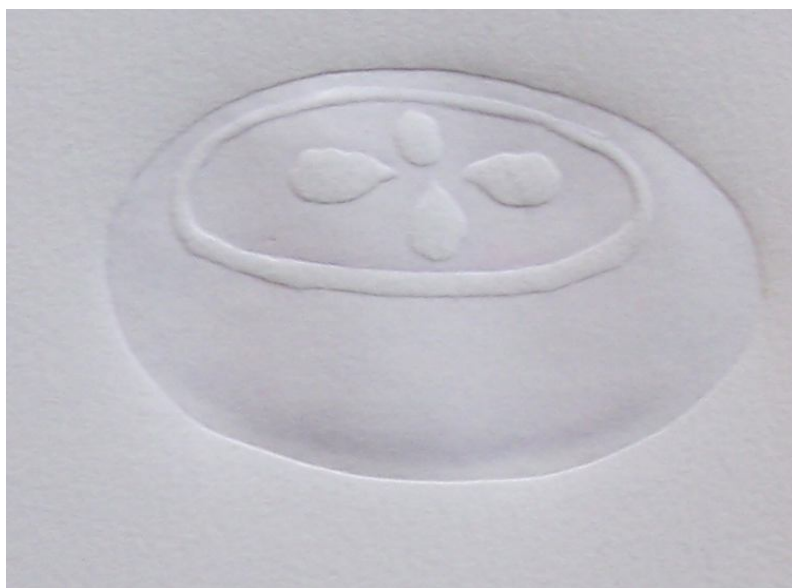
Dávat

Tento příběh ukazuje na nesobeckost a čistotu srdce malého dítěte, které se podělí o svůj koláč se žebrajícím dítětem, aniž by k tomu bylo pobízeno a aniž by čekalo za koláč náhradu.

Příběh nás přivádí opět ke křesťanskému pohledu na danou věc. Dítě, s čistým nesobeckým srdcem vidí, že někdo něco potřebuje, a že nejlehčím řešením je to poskytnout. Neptá se, neohlíží se, jestli mu zbyde něco, jeho úmysly jsou čisté, jak jen u dítěte mohou být.

Ilustrace-

Slepotisk: Koláč je hlavním prvkem příběhu, představuje tu ochotu vzdát se vlastního potěšení, jídla, pro druhé lidi, kteří se mají hůře než my.

Hřebík

Příběh Hřebík, ukazuje na lidskou hloupost, kterou zde představuje muž, kupec, který se natolik bojí o své peníze, že i přes upozornění zanedbá podkování svého koně. Vinou toho o své peníze i koně přijde. Za hloupost se platí.

Zde platí paralela do lidského světa. Odsouváme důležité věci, které se týkají lidí kolem nás, až o ně přicházíme, v rovině víry platí něco podobného ve vztahu s Bohem.

Ilustrace-

Slepotisk: Podkova koně, ve které chyběl onen osudný hřebík.

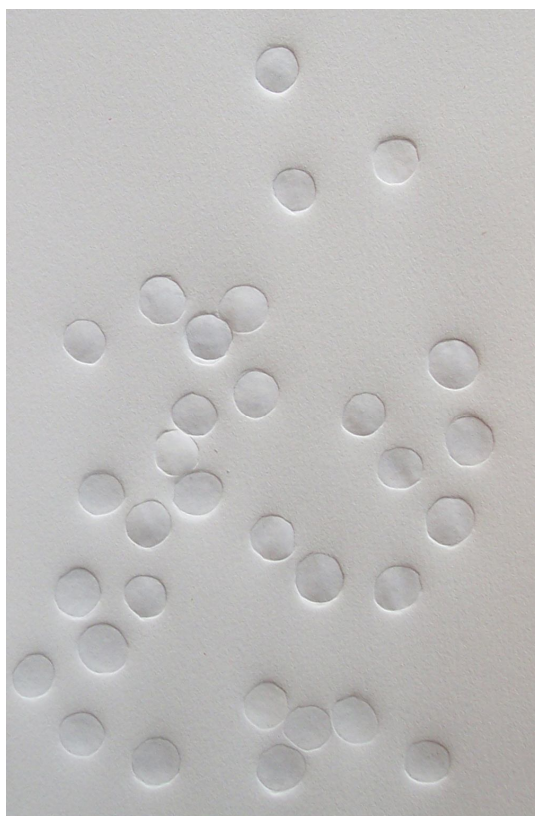
Hřebíky

O moudrosti stáří a výchově pojednává další příběh Bruna Ferrera. Vypráví o otci, který svého syna učí chování k druhým, skrze zatloukání a následně vytahování hřebíků z plotu. Pointou příběhu je, že každá lidská duše je zranitelná, proto bychom měli zvažovat své jednání a chování k druhým lidem. Zatlučené hřebíky představují zranění lidského srdce, díry po vytažených hřebících potom prázdnotu a bolest, která v srdci zůstává.

V křesťanské spiritualitě by zde bylo možné cítit určitou paralelu ke svátosti smíření.

Ilustrace-

Slepotisk: Touto technikou jsou vytvořeny „díry“, mající představovat ty, které vznikly po zatlučení hřebíků do plotu.

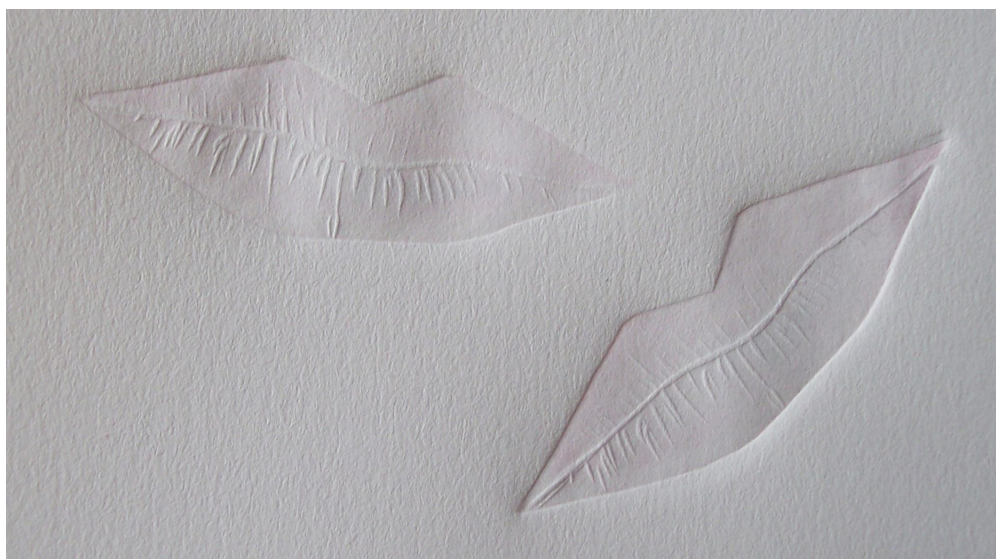

Kde je moje pusa

Dnešní doba je velmi chaotická, rodiče často nemají na své děti dostatek času, navíc někteří rodiče nedokážou svým dětem projevit lásku a radost. Jak rodiče změnit, aby své city k dětem dávali najevo? Návod nalezneme v tomto příběhu od malé Cecilky. Také můžeme v příběhu vidět příklad jak překonávat nenávist a zlobu. Co chvíli potkáme kolem sebe situaci, kdy něco ať právem nebo ne zraní nebo jen tak bodne naše srdce. Naše reakce pak je v dané chvíli někdy ukvapená, striktní... v tomhle příběhu uvidíme, jak lze malými krůčky s dětskou prostou láskou měnit malé velké věci.

Ilustrace-

Slepotisk: Rty vytvořené technikou slepotisku, mají představovat polibek, úsměv i energii, kterou holčička vložila do snahy přimět rodiče, projevit jí lásku.

Kousek dřeva

Další z příběhů vypráví o dětské nerozvážnosti, kdy chlapec se chce sklouznout po ledě, který je však tenký a prolomí se pod ním. Naštěstí je poblíž dědeček, který ho za pomoci větve vytáhne z vody, je však nemocný a záchrana ho natolik vyčerpá, že zemře. Vnuk si ji pak na památku schovává a vystavuje v obývacím pokoji, na důkaz lásky a vděčnosti k dědečkovi.

Příběh nás odkazuje k oběti Ježíše na dřevě kříže, pro naši záchranu. Je to poměrně hluboký příběh, je možné v něm najít pro náš život řadu odkazů.

Ilustrace-

Slepotisk- Jako námět pro zpracování ilustrace tohoto příběhu jsem zvolila ledovou plochu, díru v ledu.

Lod'ka

Příběh lod'ka pojednává o dvou mužích, kteří si vyrazí lod'kou na druhý břeh jezera do hospody. Opilí se pak na loďce vrací zpět, urputně pádlují celou noc a až ráno zjistí, že zapomněli odvázat lano. Příběh ukazuje mírnější následky a dopady konzumace alkoholu.

Současně, ale má příběh i jiný smysl.

Alkohol zde může mít roli špatného průvodce (v mnoha podobách), kterého jsme si sami zvolili, ale jsme s jeho pomocí stále na stejném místě. Není náhoda, že zvolit si jej bylo jen naše rozhodnutí. Opět nastupuje křesťanství v podobě dobrého průvodce -svatých a světic, případně samotného Boha.

Dalším, méně hlubokým smyslem pak mohou být všem známé situace, kdy se o něco ze všech sil snažíme, a výsledek je jen nepatrný.

Ilustrace-

Slepotisk: Touto technikou jsme vytvořila ilustraci v podobě lahve mající symbolizovat opilost mužů, dotvořena je vlnami na jezeře.

Mandloň

Mandloň byla krásným vzrostlým stromem uprostřed zahrady. Jak byla krásná, tak byla pyšná. Ráda ve své koruně hostila pěkné a barevné ptáčky, když však se v ní usadil dudek, zesmutněla. Nechtěla, aby tak ošklivý pták ničil její kůru. Nechápala, že jí chce pomoc, proto ho vyhnala... Následkem toho, po nějakém čase, mandloň skácel vítr.

Pýcha se nám tady ukazuje i v jiné podobě. Protože mandloň byla krásná, existovali pro ni zase jen krásní. Ostatními pohrdala. To se jí také nakonec stalo osudným.

I my, když jsme úspěšní, vidíme jen sebe a kolem nás zas jen ty, kdo jsou podobně úspěšní, na ty ostatní ohled tolik nebereme. I kdyby nám chtěli pomoci. Je to škoda. Každý koho potkáme, nám může do života něco přinést.

Příběh nám říká: „Když tě někdo „štípe pod kůží“ tím, že ti ukazuje chyby a nedostatky, nerozčiluj se. Spíš mu poděkuj.⁷

Ilustrace-

Slepotisk: Touto technikou je znázorněna mandloň, v celé své kráse a pýše.

⁷ Ferrero, B. *Další příběhy pro potěchu duše*, Portál 1997, str. 49

Nedokonalá amfora

Tento příběh vystihuje sdělení Zdeňka Svěráka a Jaroslava Uhlíře v písničce „Neopouštěj“. I přesto, že je amfora stará a neplní svůj hlavní účel, tedy přenášet vody, dělá alespoň svému majiteli radost tím, že zalévá květiny po cestě pro vodu.

Je to příběh o životě. Kolik květin asi my cestou životem zalijeme? Amfora zalévá celou dobu své existence. Slouží i jako stará, nakřáplá, i když ne dokonale, ale svým způsobem pořád ještě dobře.

Můžeme zde pozorovat paralelu s lidským stářím. Po plodném životě, dál, ač nalomená zalévat cestou květiny... V příběhu je silný i motiv majitele rozbité amfory. I tady pozorujeme spojitost nebo přesah do našeho světa.

Ilustrace-

Slepotisk: Dokonalá amfora je vytvořena slepotiskem, představuje pýchu, posměvačnost..., vlastnosti, kterých by se měli lidé vyvarovat.

Netečný sokol:

Příběh Netečný sokol, nám říká, že se nemáme bát využívat svých schopností, Bůh nám je dal proto, abychom je využívali a byli jimi k prospěchu sobě i druhým lidem.

Často ani nevnímáme naše schopnosti. Každý máme hřivny, které jsou nám dány, někdy o nich nevíme, jindy ano. O to je potom větší marnost necháme-li je jen tak uplynout, bez toho, aby někomu přinesli užitek. Ale někdy opravdu nemáme ani potuchy. Potom se nám hodí vedle nás někdo, kdo nás popostrčí a tak nám pomůže si uvědomit, co jsme doted' netušili.

Ilustrace-

Slepotisk: Slepotiskem je vytvořeno rozpjaté křídlo sokola v letu.

Obětní beránek

Příběh nazvaný Obětní beránek nám vypráví o několika vesničanech ve chvíli děsivé bouřky. Všichni si myslí, že je to trest Boží, za nějaký vážný hřích. Kdo však je ten velký hříšník nevědí.

Hledají hříšníka mezi sebou, místo, aby ho hledali v sobě. To je hlavní poselství příběhu.

Ilustrace-

Slepotisk: Klobouk je hlavním motivem příběhu a zároveň symbolem „hříchů“.

Obyčejný den

Obyčejný den dává rodičům doporučení, že i když mají hodně práce, měli by si na své děti udělat alespoň chvilku času, vždyť děti potřebují od rodičů cítit lásku, podporu a vědět, že jsou pro ně důležití.

Na příběh se také můžeme podívat pohledem každého z nás v momentě, kdy někdo neopětuje náš cit, naši pozornost... Vidíme zde dva pohledy-ten náš, trochu smutný a zhrzený, ale i pohled na toho druhého, který tu zdánlivou nevšímavost pro svoje starosti a únavu toho druhého vůbec nevnímá. Jindy by nám naši láskyplnou pozornost oplatil.

Ilustrace-

Hlavním a jediným motivem ilustrace je srdce, znázorňující lásku k rodičům

Slepotisk: srdce vytvořené slepotiskem, má vyjadřovat vztah a provázanost matky a dítěte. Dále pak zklamání, které holčička cítila, když si na ni její maminka neudělala za celý den čas.

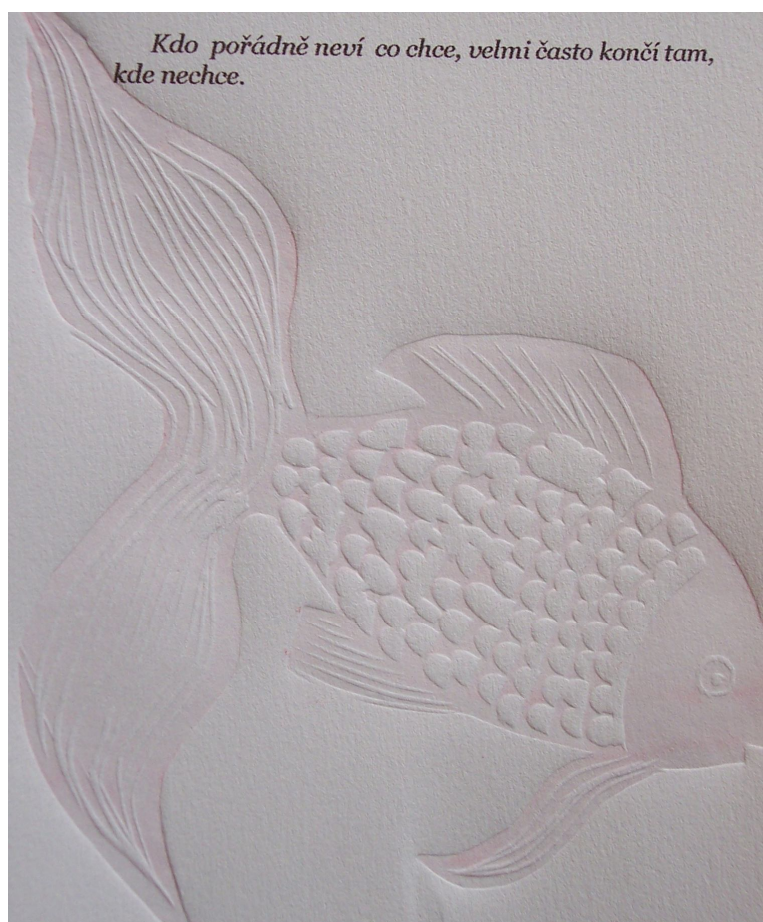
Pohádka o zlaté rybce

Tento příběh čtenáři svým obsahem říká, že pokud člověk dlouho váhá a neví, co v životě chce, často se mu stane něco, co nechce, jako v případě zlaté rybky.

Příběh mluví o hledání štěstí, i když nevíme, jak vypadá a kde ho najít. Chvilku myslíme, že ho máme, potom se lekne a rychle utíkáme hledat dál... Potom znova a znova. Někteří ho nenajdou, jiní jej mají ani nevědí...

Ilustrace-

Slepotisk: Rybka, která plave a ani neví kam, zatím hledá své štěstí.

Prázdná židle

Prázdná židle nám dává poznat starého muže, který až ve stáří poznal lásku a oporu v Bohu. Ježíš je jeho společníkem, posluchačem i přítelem v posledních dnech života. Židle není prázdná. Umírající pozval Ježíše, aby byl s ním.

Příběh nemusí mluvit jen o Kristu. Může nám ukázat, jak se po letech usmířit i přiblížit k těm, kterým jsme ublížili nebo naopak oni nám.

Ilustrace-

Slepotisk: Slepotiskem je vytvořena židle, prázdná židle, na které seděl Ježíš v posledních dnech nemocného muže.

Průvodce

Muži, dlouholetí společníci raději obětují svého průvodce, než jednoho ze své řady. Všichni potom postupně umírají hladem a žízní.

Průvodce je tu obrazem Pána Ježíše, který byl právě tak obětovaný druhými pro jejich nerozhodnost a hloupost.

„Lid, který kráčel v temnotách, spatřil velké světlo a pospíšil si ho zhasnout.“⁸

Ilustrace-

Slepotisk: Slepotiskem je vytvořena pouštní krajina, ve které se příběh udál.

---

⁸ Ferrero, B. Osvěžení pro duši, Portál 2005, str. 16

Rybář

Příběh nám vypráví o vesnici poblíž moře, kde platí důrazná pravidla pro nevěrné ženy. Ta, která zradí svého muže s jiným, musí být za trest svržena do moře.

Rybář je muž s velikým srdcem, srdcem, které umí odpouštět. Zachrání svou manželku tím, že nad moře natáhne rybářské síť, které ženu zachrání od jisté smrti.

Tam kde je vina, musí být lítost i odpuštění. Láska, která odpouští, je silnější než obvyklé tresty.

Důležitým prvkem v tomto příběhu je tedy tradiční trojúhelník: vina - lítost - odpuštění.

Ilustrace-

Slepotisk: Motivem slepotiskový ilustrace je rozbouřené moře, do kterého měla být svržena nevěrná žena z útesu.

Trávník

Příběh nám ukazuje, že každé domnělé zlo je možné po nějaké době a správnou cestou proměnit v dobro.

Dalo by se říct, že příběh se odehrává v dnešní době. Lidé nutně potřebují dokonalý trávník, bez rušivých expanzivních pampelišek. Avšak pampelišky mohou mít podobu sousedů, kteří ruší jejich soukromí, jejich dokonalý způsob života... Naučíme se být vnímavější a ne tolik sobečtí? Vždyť i obyčejný bodlák má přece krásný květ, co potom pampeliška?

Ilustrace-

Slepotisk: Jedna pampeliška vedle druhé, je ztvárněna technikou slepotisku. Pampelišky ač zprvu představovaly obrovský problém, staly se nakonec radostí a potěšením každého dne.

Účet

Velice chudá žena, jde poprosit prodavače potravin, zda by ji mohl dát zboží na dluh. Ten však se jí vysměje a řekne: „*Dám Vám tolik potravin, kolik váží Tvůj nákupní lístek.*“ Žena na kousek papíru napsala: „*Bože, Ty znáš mou situaci a víš, co potřebuji. Odevzdávám vše do Tvých rukou.*“ Odevzdala svůj život i život své rodiny do rukou Božích. První miska vah, z Boží milosti, tíhou lístku klesla a prodavač na druhou misku stále přidával a přidával...

Určitou roli zde hraje i druhý zákazník, který prodavače žádá, aby ženě pomohl.
„*Jen Bůh zná váhu motlitby.*“⁹

Ilustrace

Slepotisk: Slepotiskem jsou vytvořeny staré váhy, jako symbol Boží moudrosti a spravedlnosti.

---

⁹ Ferrero, B. *Pohlazení pro duši*, Portál 2006, str. 15

Vejce

Chudá žena najde jednoho dne vejce, má s ním veliké plány, tak velké, že ho nakonec rozbije. Někdy je lepší plánovat po menších kouskách, skromněji... Žena chtěla tolik, že nakonec neměla nic.

Místo ženy můžeme do příběhu doplnit i nás samotné.

Ilustrace-

Slepotisk: Slepotiskem jsou k tomuto příběhu vytvořeny dvě matrice, na jedné je vajíčko ještě celé, na druhé už rozbité.

Víra

Tato povídka nám vypráví o kraji, kde dlouhou dobu nezapršelo. Sucho ničí nejen úrodu, ale i zvířata. Farář proto všechny vyzve ke společné modlitbě za déšť na náměstí. Lidé si sebou nosí všelijaké modlitební knížky a amulety... Jen děvčátko si sebou přinese velký červený deštník.

Tento krásný příběh vypráví o opravdové víře, o víře a důvěře dítěte v Boží moc a pomoc.

Ilustrace-

Slepotisk: technikou slepotisku je ztvárněn deštník, ten je zde v příběhu u děvčátka symbolem víry a důvěry v Boha

Závažné rozhodnutí

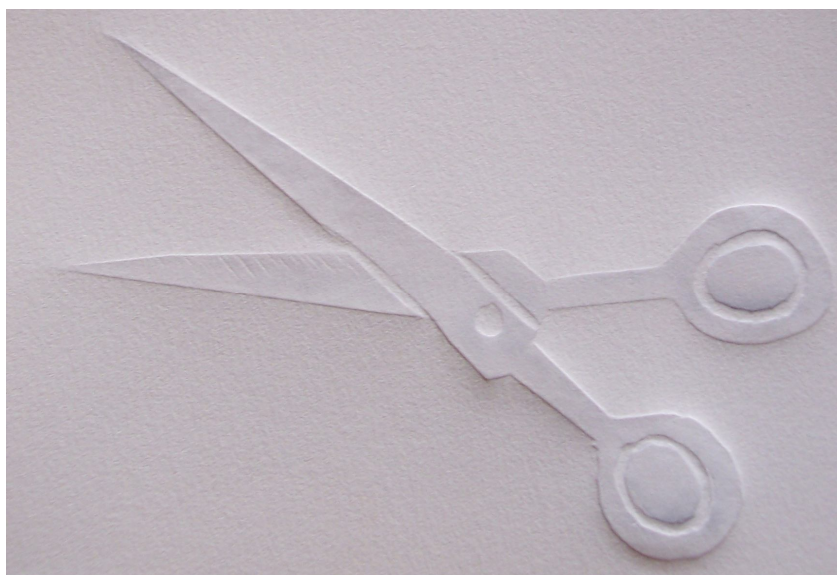
Závažné rozhodnutí vypráví o třídě dětí, které spojí nemoc jedné z jejich spolužaček. Ta se má po léčbě chemoterapií vrátit zpět do školy, mezi děti. Má však obavy z přijetí a posměchu ostatních. Stane se však úplný opak, spolužáci si na důkaz kamarádství a podpory v její nemoci oholí hlavu dohola.

V nemoci a neštěstí jsou si lidé blízcí.

Příběh není moc reálný. Rodiče by těžko dětem něco takového dovolili. Spíše nás příběh znovu odkazuje na dětskou prostotu, na dětskou přímočarost a na odhodlanost, která nám často v dospělosti již schází.

Ilustrace-

Slepotisk: Slepotiskem jsou vytvořeny nůžky, mají čtenáři přiblížit sounáležitost spolužáků.

12. Grafické techniky zpracování ilustrací –

Jak již bylo zmíněno, jako základní grafickou techniku pro zpracování ilustrací knihy „Příběhy pro poučení duše“ jsem zvolila **slepotisk**. Použitím této techniky jsem chtěla dát čtenáři větší možnost zamyslet se nad příběhem i za pomoci ilustrace a nabyt pocitu, že i když příběhy jsou spíše fiktivní a smyšlené, je možné je v srdci, po chvíli přemýšlení, nebo pohledu na ilustraci, přiřadit k nějaké vlastní zkušenosti, ať bolestné, nebo radostné. Není zde podstatné, jestli se příběhy staly nebo ne, důležitější je poznat že dějová linka se mohla v jiných obměnách odehrát i v našem životě.

12.1 Linoryt:

Linoryt je jednou z nejpoužívanější grafických technik. Její předností je dostupnost linolea a snadnější, ne tolik pracné rytí jako u dřevořezu či dřevorytu. „*Linoryt je levná náhražka dřevořezu i dřevorytu, zvláště u barevných tisků...*“¹⁰

Linoleum se postupem času vyvíjí a je zapotřebí vždy vybírat z lina vyššího, tvrdšího... Vždy ryjeme do rubové strany linolea za pomoci rydel, které mají profil buďto písmene V nebo U, k dostání jsou v různých velikostech a kvalitě. **Ryjeme vše, co nemá být po tisku vidět.** Dále pokračujeme dle základních principů tisku z výšky.

Teorii linorytu, zde uvádím z důvodu přípravy matrice, pro slepotiskové ilustrace, která byla provedena do linolea.

12.2 Slepotisk = reliéfní tisk z výšky

„*Slepotisk je grafická technika, která je odnoží linorytu. Používá se jako doplněk např. dopisních papírů, jako ex-libris nebo jiné drobné grafické dílko.*“¹¹ Od linorytu se liší tím, že při tisku nepoužíváme barvu, ale tiskneme matici suchou a čistou. Slepotisk se dále od linorytu liší tiskem do provlhčeného papíru. Pokud bychom při tisku slepotisku použili suchý papír, nevytvořil by se nám požadovaný reliéf a papír by se mohl deformovat nebo by mohl podléhat destrukci.

¹⁰ Odehnal, A., Grafické techniky, Era 2005, str. 23

¹¹ Malý, Z., Grafické techniky, CP Books,a.s., 2005, str. 23

Po vytištění pak budou části, které jsou vyryty vystouplé, jdou do popředí a místa, které zůstaly bez zpracování, jsou protlačeny do pozadí.

13. Záměr praktické části diplomové práce:

Záměrem praktické části diplomové práce a jejím cílem bylo, zejména jejím výtvarným zpracováním, dotvořit daný příběh. Pomocí detailních drobností na příběh ukázat a jemně pomoci čtenáři v přemýšlení nad daným příběhem. Šlo mi o to, aby výtvarná i textová část knihy byly v přirozené symbiose, výtvarná část podtrhovala textovou, a naopak textová dotvářela výtvarně naznačený detail jednotlivých příběhů.

Mým záměrem bylo také celkovou podobu knihy ozvláštnit, tak aby odrážela samu podstatu, ale i mé vnímání Ferrerových příběhů.

Jak jsem již zmínila v úvodu, při výběru tématu diplomové práce, kde jsem vysvětlila důvody, které mě vedly ke zvolení této knížky povídek.

Mým hlavním záměrem, ale bylo onu účast na atmosféře jednotlivých povídek, za pomoci ilustrací zprostředkovat i ostatním. Věřím, že jim může pomoci objevit jiný, méně povrchní svět, a poznat tak lépe sebe sama.

14. Využití v pedagogické praxi:

Během tvorby knihy „Příběhy pro poučení duše“ jsem přemýšlela o jejím využití v pedagogické praxi. V budoucnu bych ráda uplatnila své nabyté vzdělání i zkušenosti z oblasti výtvarné výchovy v pedagogické praxi při výchově a vzdělávání dětí i dospělých. Proto by mohla kniha být v budoucnu využita jako vzor použitelný jak při výtvarné výchově z hlediska svého zpracování, rovněž tak, ale může posloužit k mravní výchově svědomí každého, kdo jí dostane do rukou.

Není to tedy jen Poučení nebo Potěšení duše jak říká název. Její využitelnost v praxi je možná a užitečná, protože se nezabývá pouze jednou věcí, snaží se dát i něco navíc, což není vždy pravidlem. Poukazuje na různé možnosti zpracování knihy, které se v každé době proměňují.

Na knihu je v současnosti nahlíženo z mnoha stran. Ne vždy jako na výtvarný objekt, který má určitý koncept či hlubší myšlenku. Častější náhled je z obsahové stránky, kde výtvarné zpracování často nekoresponduje s tímto obsahem. Dalším velice důležitým aspektem pak je samozřejmě ten ekonomický.

Na knize „Příběhy pro poučení duše“ se žáci mohou seznámit s grafickou technikou slepotisku.

Také to, že slepotisk, který se ve velké míře používá převážně k dekorativním účelům, může být hlavním a nosným vyjadřovacím prvkem knihy, je důležitým pedagogickým nosníkem.

Skrze slepotisk se také děti naučí přemýšlet v rovině pozitiv a negativ, v rovině co se kdy při jaké technice tiskne nebo netiskne, při zpracování návrhů a následně tiskové matrice.

Knihou dále seznamuje žáky s autorem - knězem, jeho životem a posláním na tomto světě, které vyplívá z víry v Boha. V mnohých případech to v dnešní době může znamenat vůbec první hlubší, nebo vůbec nějaké setkání s touto skutečností.

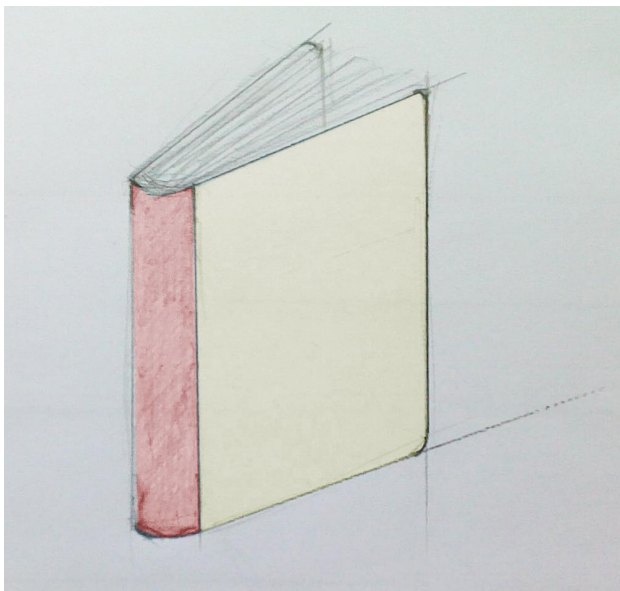
15. Závěr:

Knihou od svého počátku prošla mnoha změnami. Myslím, že tyto změny byly vesměs pozitivní, ukázaly mi, že nestačí o tématu pouze přemýšlet, ale že je zapotřebí jednotlivé nápady vyzkoušet, protože až poté se ukáže, zdali jsou vůbec realizovatelné.

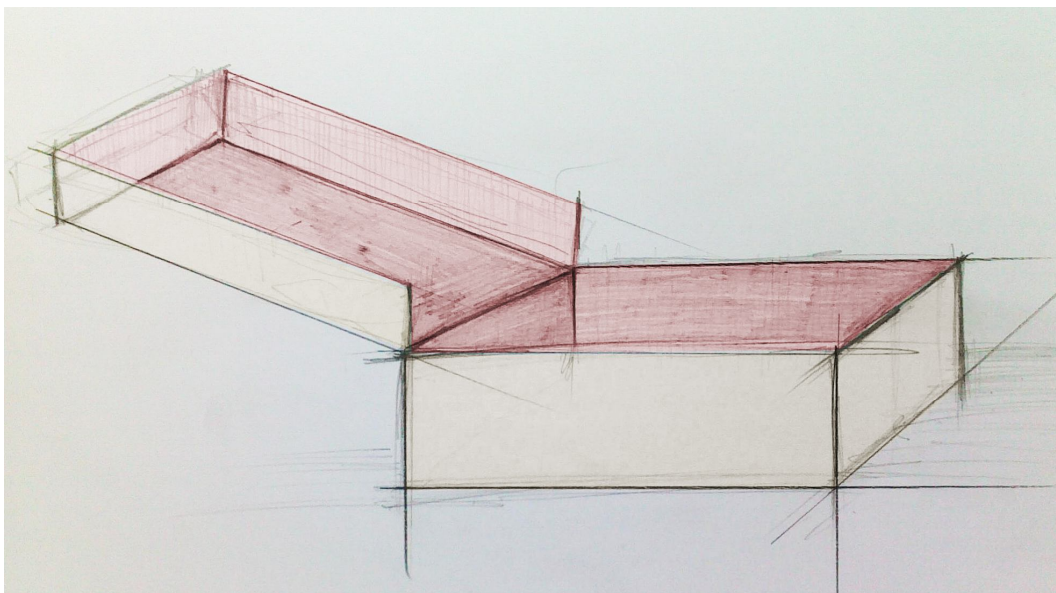
Práce zohledňuje můj subjektivní vztah k příběhům a pohled na samotného autora. Snažila jsem se jednoduchým, avšak nápaditým způsobem o výtvarné zpracování celkové podoby knihy. Ráda bych, aby kniha působila přirozeně v křesťansko-pedagogickém duchu, její ztvárnění pak, aby přineslo další možný pohled na zpracování takového tématu.

16. Přílohy:

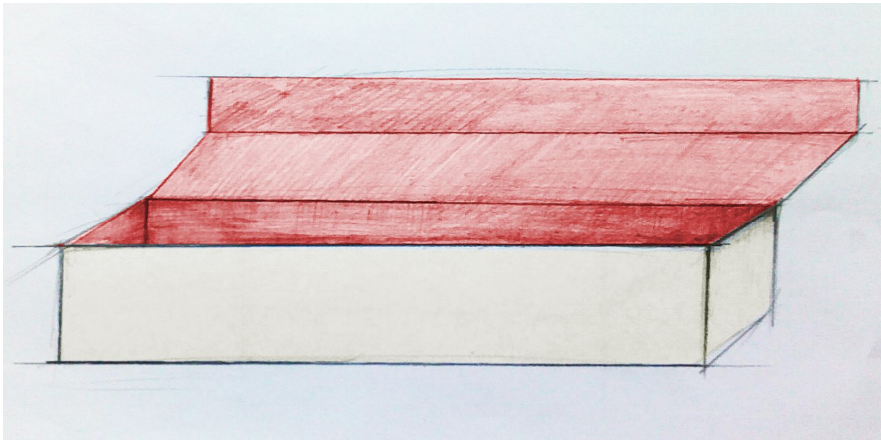
Příloha č. 1

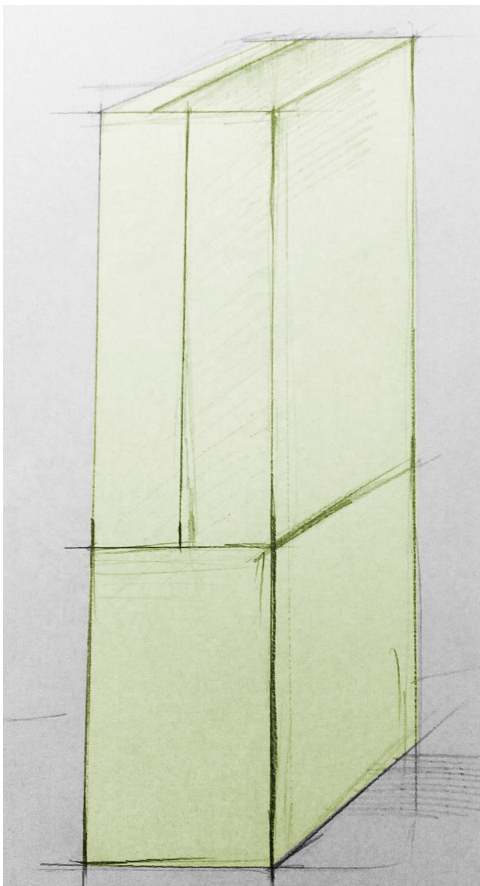
Příloha č. 2

Příloha č. 3

Příloha č. 4

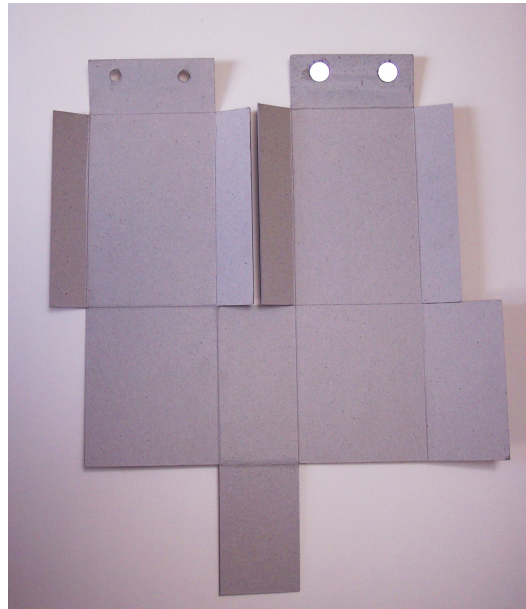
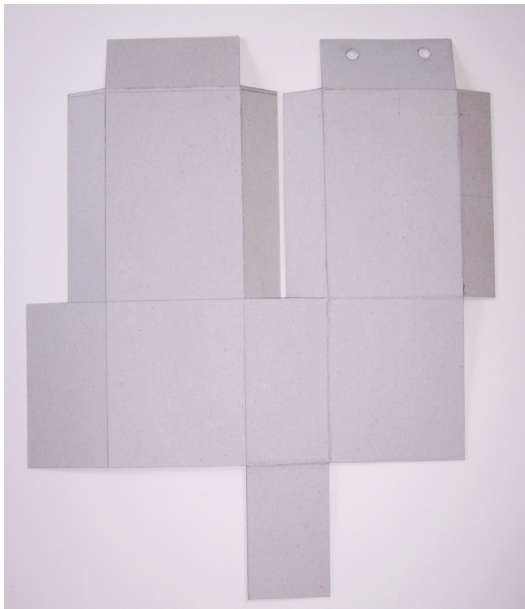
Příloha č. 5

Ruce při modlitbě

Příloha č. 6 a č. 7
Plášť krabičky

17. Seznam použité literatury:

1. BAUER, A. *Grafika*. Olomouc: Rubico, 1999. ISBN 80-85839-34-2
2. BOSCO, T. *Don Bosco*. Praha: Portál, 1997. ISBN 80-85282-01-3
3. DOLEŽAL, J. *Vazby knih*. Praha: Nakladatelství technické literatury, 1987.
4. HOURA, M. *Jak se dívat na grafiku*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1971
5. KRÁL, J. *Moderní knihařství. Souborné zpracování poznatků z oboru*. 1. Vydání. Brno: SURSUM, KNIHAŘ, 1999.
6. KREJČA, A. *Techniky grafického umění*. Praha: Artia, 1981.
7. MALÝ, J. *Grafické techniky pro každého*. 1. vydání. Brno: CP Books, a.s., 2005. ISBN 80-251-0296-3
8. MARCO, J. *O grafice*. Praha: mladá fronta, 1981
9. MARCHESI, G., PAROLINI, M., SUCATO, V. *Vázání knih*. 1. Vydání. Brno: Computer Press, a.s., 2006. ISBN 80-251-1267-5
10. ODEHNAL, A. *Grafické techniky*. Brno: ERA, 2005. ISBN 80-7366-006-7
11. VOJTÍŠEK, Z. *Encyklopedie náboženských směrů v České republice*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-798-1

17.1 Seznam internetových zdrojů:

- <http://www.sdb.cz//o-salesianech/>
- <http://www.sdb.cz//zakladatel-jan-bosco/>

17.2 Seznam použitých knih Bruna Ferrera

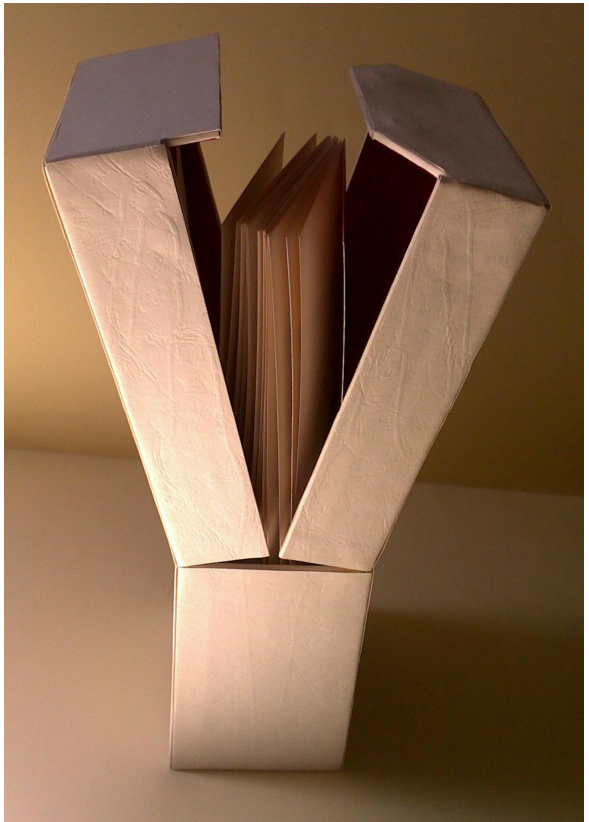
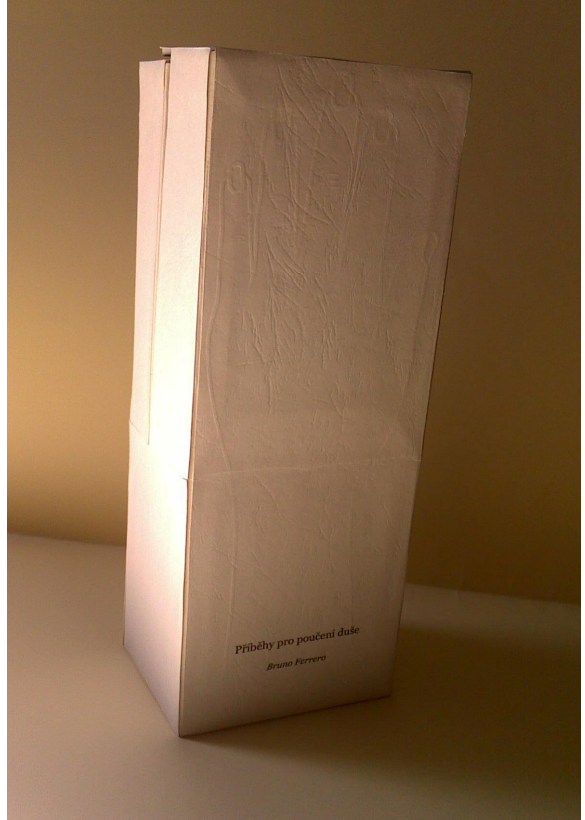
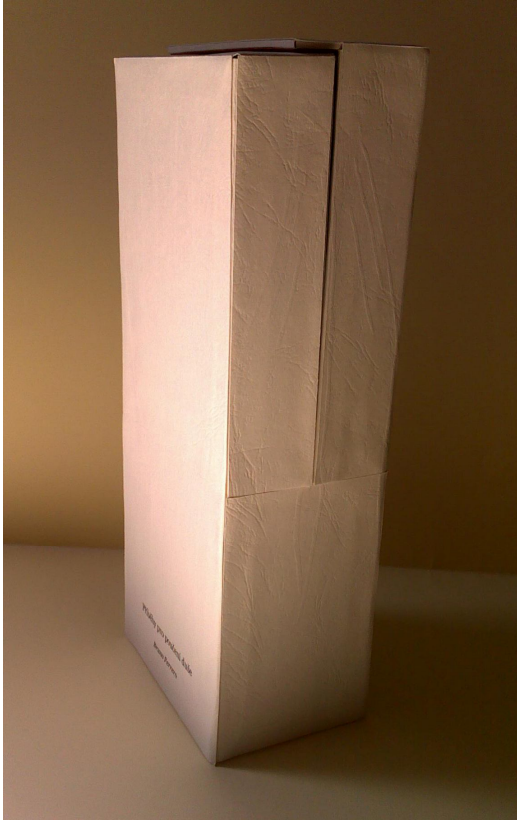
- *Další příběhy pro potěchu duše.* Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-605-5
- *Květiny pro duši.* Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-529-5
- *Paprsek slunce pro duši.* Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-453-2
- *Pohlazení pro duši.* Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-10-6
- *Příběhy pro potěchu duše.* Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-604-7
- *Osvěžení pro duši.* Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7376-036-4
- *Živá voda pro duši.* Praha: Portál, 2010 ISBN 978-80-7367-734-317.

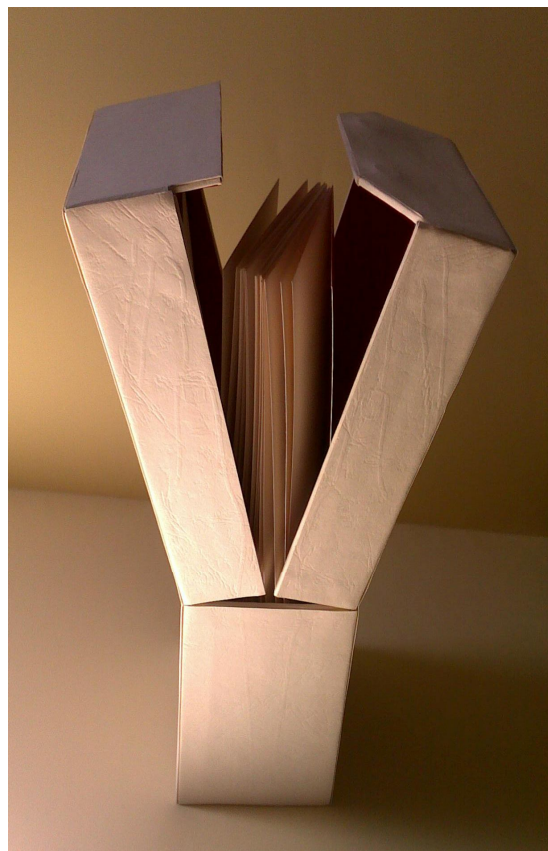
18. Obrazová dokumentace diplomové práce:

Obrazová dokumentace představuje celou knihu Příběhy pro poučení duše, tedy knižní přebal = krabičku a jednotlivé knižní listy s ilustracemi po vizuální stránce. Fotodokumentace začíná prezentací krabičky, která je nafotografována z různých pohledů. Fotografie také zachycují knížku, při jejím otevírání a zavírání.

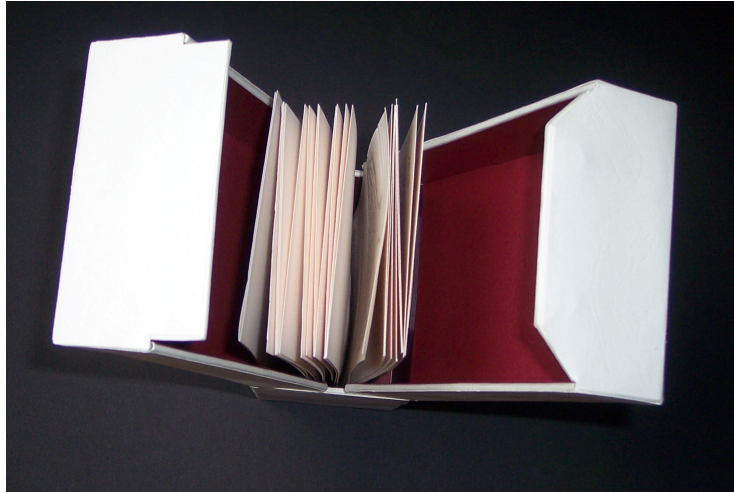
Závěr obrazové dokumentace patří fotografiím knižních listů, nafotografovány jsou jednotlivě i jako celek.

Cirkus

Cirkus, který postavili na kraji vesnice, začal při představení hořet. Klaun, už oblečený a naláčený na své číslo, se rozběhl pro pomoc. Udýchaně dorazil na náves a začal prosit vesničany: „Pojďte honem na pomoc! Cirkus hoří!“

Ale lidé považovali šaškův křik za chytrý trik, kterým se snaží přilákat lidi na představení, a tak tleskali a smáli se až k slzám.

„Jestli ten oheň nezastavíme, přeskóčí přes pole se zralou pšenicí až do vesnice!“ Klaun marně volal a zapřísahal lidi, aby šli na pomoc, a marně vysvětloval, že to není žádný reklamní výstup ani trik, ale hořká skutečnost.

Jeho pláčem jen sílil smích a výkřiky: „Bravo!“ „Jsi opravdový herec!“

Tak se oheň nerušeně šířil dál - shořel cirkus i celá vesnice.

Proč vidíme šaty, a ne lidi? Věříme kravatám, a nikoli myšlenkám. A mladí si často berou za manželku nebo za manželku šaty, a ne člověka...

Dávat

Po ulici se procházela matka s dítětem. Dítě drželo v ruce koláč. Šli kolem chudé ženy, která natahovala ruku ke kolem jdoucím. Vědě, ní se choullí špinavý chlapec, oblečený do umaštěných šatů, které mu byly poněkud velké. Dítě, které se stále drželo matky za ruku, se zastavilo a zaražené pozorovalo chlapce. Pak se podívalo na koláč ve své ruce a na matku, jako by žádalo o dovození. Matka lehkým pokynutím souhlasila. Dítě natáhlo ruku k cikáněni a dalo mu koláč. Pak po boku své matky odeupitalo.

Kolemjdoucí, který byl svědkem výjevu, se obrátil k matce: „Koupíte mu teď jiný koláč, a dokonce větší, že?“ Matka mu prostě odpověděla: „Ne.“

„Ne? Proč?“

„Protože ten, kdo něco dává, se toho vzdává.“

Hřebík

Jeden kupec se radostně vracel z trhu. Úspěšně prodal všechno zboží a měl tašku plnou zlatých a stříbrných mincí.

Z opatrnosti chtěl dojet domů do západu slunce, a proto se rychle vydal na cestu. Tašku pevně připoutal k sedlu a pobídl koně ostruhami do evalu.

Před polednem se zastavil v jednom městě. Podkoní, který se mu o koně postaral, poznamenal, když koně přiváděl za uzdu:

„Pane, tomu koni schází hřebík v levé zadní podkově.“

„O to se nestarej,“ obořil se kupec, „už mi zbývá jenom šest mil a to podkova ještě vydrží. Nemám čas.“

Odpoledne se obchodník zastavil v hostinci a pro koně poručil oves. Za chvíli stál u kupce čeledín: „Pane, vašemu koni schází levá zadní podkova. Jestli chcete, postarám se, aby ho okovali.“

„Ale ne,“ namítl kupec, „na to mám málo času, a to zvíře dvě míle ještě vydrží.“

Znovu se vyšvihl do sedla a pokračoval v cestě. Ale za chvíli koni začal kulbat. Netrvalo dlouho a místo kulhání se bolavě potácel. Nato upadl a zlomil si nohu, tak musel kupec pokračovat po svých. Naložil si tašku na záda a noc ho zastihla, právě když procházel temným lesem. Dva darebáci ho o všechno okradli, a tak dorazil domů až ráno, zbitý a rozlomený: „Za to všechno může jeden zpropadený hřebík!“

Hřebíky

Jeden chlapec měl velmi vznětlivou povahu. Snadno se rozčilil, pouštěl se do potyček a sporů.

Jeho otec mu jednou dal pytlík hřebíků a požádal ho, aby pokaždé, když ho někdo nebo něco rozlobí, zatloukl jeden hřebík do ohrady, která obklopovala jejich dvůr.

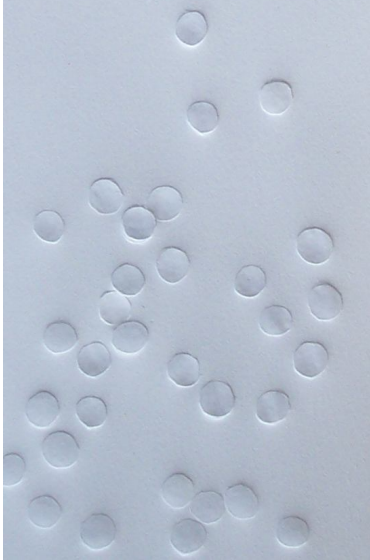
První den chlapec zatloukl 38 hřebíků.

Jak šel čas, pochopil, že je snazší ovládnout svůj hněv než zatloukat hřebíky, a o několik týdnů později, jednou večer, oznámil otci, že toho dne se na nikoho nerozhněval. Otec mu odpověděl: „To je moc pěkné. A teď každý den, kdy se na nikoho nerozlobíš, vytáhni z ohrady jeden hřebík.“

Po krátkém čase mohl chlapec otci oznámit, že vytáhl všechny hřebíky.

Otec ho pak vzal za ruku a řekl mu: „To je moc pěkné, chlapče, ale podívej, ohrada je samá dřív. Dřevo už nikdy nebude takové jako dřív. Když cokoliv v zachvatu hněvu řekneš, způsobí lidem, které máš rád, rány. Jsou podobné těmhle dřívům. A i když se tisíckrát omluvíš, rány zůstanou.“

Lidské bytosti jsou křehké a zranitelné. Všechny nosí nápis, který říká: „Zacházej pečlivě, opatrně, křehké zboží“

Kde je moje pusa?

Byla jednou jedna holčička, která se jmenovala Cecilka. Tatiněk a maminka děvčátka hodně pracovali. Byla to *pěkná rodina a žili šťastně. Chyběla jen jediná věc, ale Cecilka si toho nikdy nevšimla.*

Jednoho dne, když jí bylo 9 let, se poprvé chystala přespat u své kamarádky Adélky. Když byl čas jít spát, Adélčina maminka jim rovnala příkrývku a oběma dala polibek na dobrou noc.

„Mám tě ráda,“ řekla maminka Adélky.

„Já tebe taky,“ zaseptala holčička.

Cecilka byla tak rozrušená, že nedokázala usnout. Nikdo jí nikdy nedal pusu na dobrou noc a neřekl jí, že jí má rád. Zůstala vzhůru celou noc a v duchu si stále říkala: „Takhle by to mělo být!“

Když se vrátila domů, nepoznala se s rodiči a utíkala do svého pokoje. Nenáviděla je. Proč jí nikdy nepolibili? Proč jí neobjímali a neřekli, že jí mají rádi? Copak jí nemají rádi?

Cecilka plakala, až z toho nakonec usnula. Byla rozložená ještě několik dní. Nakonec se rozhodla, že uteče z domu. Shlíbla si batůžek, ale nevěděla, kam má jít. Bude muset navždycky zůstat s těmi nejchladnějšími i a nejhoršími rodiči na světě.

Ale zčista jasna našla řešení.

Šla rovnou k mamince a políbila ji na tvář: „Mám tě ráda.“

Pak běžela k tatinčovi a objala ho: „Dobrou noc, táto,“ řekla „mám tě ráda.“ Potom šla spát a nechala překvapené rodiče v kuchyni.

Příštího rána, když přišla na snídání, dala jeden polibek mamince a druhý tatinčovi.

Na autobusové zastávce se stoupla na špičky a dala mamince ještě jeden polibek... „Ahoj mami. Máš mě ráda.“

Cecilka se tak chovala den po dni, týden po týdnu. Někdy se její rodiče stroze a s rozpaky odvrátili. Někdy se usmívali. Ale Cecilka nepřestávala. Měla svůj plán a toho se do písničky držela. Pak jednou večer zapomněla maminku před spaním políbit. Za chvíli se dveře jejího pokoje otevřely a vstoupila maminka.

„A kde je moje pusa?“ ptala se a předstírala, že je rozmrzelá.

Cecilka se posadila: „Ach, zapomněla jsem na ni.“ Políbila ji a řekla: „Mám tě ráda, maminko.“ Pak se otočila, lehla si a zavřela oči. Ale maminka zůstala a po chvíli řekla: „I já tě mám ráda.“ Pak se sklonila a políbila Cecilku na tvář. S předstíranou přínosností dodala: „A už nikdy nezapomínej na mou pusu na dobrou noc.“

Cecilka se usmívala a slíbila: „Už se to nikdy nestane.“

Právě dnes někdo čeká na „svůj“ polibek. Od tebe.

Kousek dřeva

Jeden člověk má v obyčejném pokoji na čestném místě zavěšený neobyčejný předmět. Když se ho někdo zeptá, proč taková zvláštnost, začne vyprávět: „Když jsem byl malý, šel jsem jednou s dědečkem do parku. Bylo mrazivě zimní odpoledne. Dědeček šel za mnou a usmíval se, ale bylo mu těžko. Měl nemocné srdce, které už mu špatně fungovalo. Chtěl jsem jít k jezírku. Bylo celé zamrzlé, úplně celé! „To by bylo krásné, zabruslit si,“ vykřikl jsem. „Chtěl bych se rozběhnout a sklouznout se po ledu, alespoň jednou!“ Dědeček si dělal starosti. Ve chvíli, kdy jsem vstoupil na led, dědeček řekl: „Buď opatrný...“

Příliš pozdě. Led mě neudržel a já jsem se s křikem propadl. Dědeček, který se celý třásl, chytil nějakou větev a natáhl ji směrem ke mně. Chytil jsem se jí a on táhl ze všech sil, dokud mě z díry ledu nevytáhl.

Plakal jsem a třásl se. Udělala mi dobře horká koupel a postel, ale pro dědečka to všechno bylo velmi vyčerpávající, příliš rozčilující. V noci podlehl silnému srdečnímu záchvatu. Náš zármutek byl nesmírný. Utíkal jsme k jezírku a našel jsem ten kus dřeva. Díky němu mi dědeček zachránil život a ztratil svůj! Dokud budu živ, bude viset na stěně jako připomínka jeho lásky ke mně!“

Proč mají křesťané ve svých domech uložené kousky dřeva ve tvaru kříže.

Loďka

Dva turisté tábořili na břehu jezera. Večer se rozhodli, že na loďce přeplují na druhou stranu jezera a zajdou si na skleničku do hospody, která je tam odtud lákala.

Zdrželi se tam až dlouho do noci a vypili nejednu skleničku.

Když vyšli z hospody, poněkud se jim motaly nohy, ale přesto se jim podařilo nasednout do loďky a vydali se na zpáteční cestu.

Dali se mohutně do veslování, potli se, funčeli a snažili se ze všech sil už asi dvě hodiny. Konečně se jeden obrátil na druhého: „Nedá se ti, že už bychom měli být toulle dobou dávat u druhého břehu?“ „No, jasně,“ přitakal mu druhý. „Ale asi jsme do toho veslování nedali dost síly.“

A tak ti dva zbrojnásobili své úsilí a veslovali další hodinu. A přesto, když se rozednilo, překvapeně zjistili, že jsou stále na stejném místě.

Zapomněli odvázat silný provaz, kterým byla bárka přivázaná k můstku.

Mandloň

V zahradě se nade všemi ostatními stromy vypínala k nebi vysoká a krásně rostlá mandloň.

Byla šťastná, když se jí ve větvích honily barevné pěnkavy a elegantní a vznešené sýkorky. Ráda hostila stehlíky, slavíky a další zpěvné ptáky.

Ale jednou se jí v koruně usadil dudek. Položil ucho na kůru a uslyšel pod ní hemžení malíčkových, ale nenasytných larev. Vnořil dlouhý zakroucený zobák do mandloňového kmene a začal pořádat larvy jednu po druhé.

Mandloň zesmutněla.

Takový ošklivý pták jí zobákem rozpíchá kůru, a ničí tak její krásu. To si přece nenechá líbit.

Pyšná mandloň dělala, co mohla, aby dudka vyhnala, až konečně jednoho dne odletěl.

Od té doby mohly larvy v její kůře bezstarostně tloustnout a kousek po kousek prokousávaly celý kmen skrz naskrz.

Pak jednou večer přišel prudší závan větru a pyšná mandloň se skácela k zemi.

Když tě někdo „štípe pod kůži“ tím, že ti ukazuje chyby a nedostatky, nerozčiluj se. Spíš mu poděkuj.

Nedokonalá amfora

Každého rána se jeden venkovan vydával ke studni s dvěma velkými amforami, které přivazoval na záda svému oslovi.

Jedna z nádob už byla stará, popraskaná a voda z ní cestou unikala.

Ta druhá byla nová, hladoučká a pevná, nepropustila ven ani kapku.

Stará amfora se styděla a připadala si zbytečná, tím spíš, že si ta nová nenechávala ujít příležitost, aby se nepochlubila svou dokonalostí: „Mně nikdy neumikne ani kapičku!“

Jednoho dne se stará amfora svěčila svému majiteli: „Vim, že na svou práci už nestačím. Zbytečně se mnou plýtváš časem, silou i penězi. Než se dostaneme do vsi, pokovina vody ze mě vyteče. Odpusť mi mé nedostatky a rány.“

Druhý den se venkovan cestou do vsi obrátil na starou amforu: „Podívej se na kraj cesty.“

„Je plný krásného kvítí.“

„To je tvou zásluhou.“ Fekl jí majitel. To ty je každý den zavlažuješ cestou domů. Koupil jsem na trhu semínka a rozseel podél cesty. Ty jsi je každý den nevědomky zalévala, až z nich vyrostly tyhle překrásné květiny.“

Každý si neseme spoustu ran a prasklin, ale když k tomu svolíme, Bůh s našimi nedostatky dokáže učinit zázraky.

Netečný sokol

Jeden velký král dostal jako projev úcty dva malé sokolíky. Hned jak je dostal, svěřil je mistru sokolníkovi, který je měl vyvíčet. Po několika měsících oznámil mistr sokolník králi, že jeden sokol je dokonale vyvíčený.

„A druhý?“ ptal se král.

„Je mi to líto, sire, ale druhý sokolík se chová divně. Možná ho postihla neobvyklá nemoc, kterou neumíme vyléčit. Nikomu se nedáfi dostat ho z větve, na kterou se hned první den usadil. Sluha musí každý den vyšplhat do větvi, aby mu donesl potravu.“

Král svolal léčcele zvířat a znalce všeho druhu, ale nikomu se nepodařilo sokola přimět k letu.

Pověřil tímto úkolem příslušníky dvora, generály, ty nejmoudřejší radce, ale nikdo nedokázal odtrhnout sokolika od větve.

Ve dne v noci mohl král ze svých oken sledovat nehybného sokola na stromě. Pak jednoho dne vydal vnos, ve kterém se obracel na své poddané se žádostí o pomoc při řešení této záhady.

Následujícího dne otevřel okno, a jaké bylo jeho překvapení, když uviděl sokola, který pyšně poletoval mezi stromy zahrady.

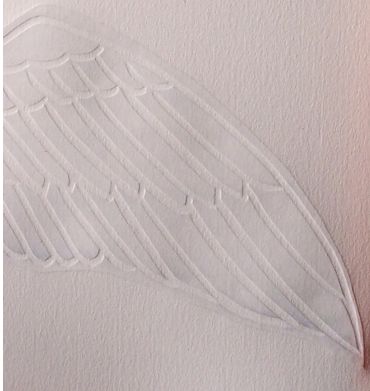
„Přiveďte mi toho, kdo způsobil ten zážrak,“ přikázal král.

Krátko nato k němu přivedli mladého venkovana.

„To ty jsi přimnul sokola létat? Jak jsi to udělal? Jsi snad kouzelník?“ změly nedočkavě královy dotazy.

Vystrašený, ale šťastný mladík vysvětloval: „Nebylo to nic těžkého, Vaše Milosti. Prostě jsem uřízl větev. Sokol si uvědomil, že má křídla, a začal létat.“

Sívává se, že Bůh někomu dovolí, aby uřízl větev, které se křecovité držíme, abychom si uvědomili, že máme křídla.

Obětní beránek

Deset vesničanů se jednou společně vydalo na pole. Po cestě je překvapila strašná bouře. Poryvy větru ohybaly stromy a bičovaly zem.

Vesničané se mezi blesky a kroupami utíkali sechovat do polorozpadlého kostelíka.

Hromy burácely stále hlasitěji a blesky tančili na věžičkách kostelíka. Vesničanů se zmocnila hrůza a začali se polohlasně dohadovat, že mezi nimi musí být nějaký velký hříšník, protože způsobil tak hroznou bouři, která se neutiší, dokud je všechny nezahubí.

„Musíme zjistit, kdo to je,“ navrhl jeden, „a poslat ho ven.“

„Pověsme klobouky na dveře. Komu uletí jako prvnímu, bude tím hříšníkem, a vydáme ho jeho osudu.“

Všichni souhlasili. Stěží se jim podařilo otevřít dveře a pověsit klobouky ven.

Vitr hned jeden z nich odnesl.

Jeho majitele hned ostatní bez milosti vystrčili ze dveří. Ten se, chudák, ohnutý až k zemi, aby ho neodnesl vítr, vydal do zuřící bouře. Udělal jen pár kroků, když uslyšel strašlivou ránu - obrovský blesk uhořel do kostelíka a spálil ho i s těmi, kteří se v něm ukryvali.

Obyčejný den

„Mami, podívej!“ vykřikla sedmiletá Martina. „No jo,“ zamumlala roztržitá žena, protože řídila a myslela na tisíc věcí, které bude muset doma udělat. Pak následovala večere, večerníček, koupání, několik telefonátů - a byl čas jít spát.

„Honem, Martino, jde se do postele!“ Holčička se rozeběhla po schodech do svého pokoje. Maminka ji unaveně dala pusku na dobrou noc, pomodlila se s ní a zachumlala ji do peřiny.

„Mami, já jsem ti ještě chtěla něco dát!“

„Dáš mi to zítra,“ odpověděla maminka, ale dcera zavrtěla hlavou: „To ne, ráno nebuděš mít čas.“

„Ale budu, neboj se,“ bránila se maminka. „Dobrou noc,“ dodala a zavřela dveře pokoje. Ale ten zklamání pohled jí nedopřál klidu.

Tiše se vrátila do dětského pokoje a rozhlédla se kolem. Ve tmě si všimla, že Martina svírá v dlani kousky papíru.

Pomalíčku ji ruku otevřela. Martina v ní držela velké červené srdce roztrhané na kousky. Když ho maminka složila, zjistila, že je na něm napsaná básnička nazvaná Proč mám ráda maminku. Srovnala útržky papíru a četla:

„Proč mám ráda maminku.“

I když máš hodně práce a pořád něco musíš dělat, vždycky si najdeš čas na hrani.

Mami, mám tě ráda, protože jsem pro tebe ta nejdůležitější část dne.“

Tato slova ji zasáhla přímo u srdce. Honem uvařila kakao a s dvěma hrníčky a dvěma kousky koláče spěchala do dětského pokoje. Něžně pohlédla Martinu po tváři.

„Co se děje?“ ptala se holčička rozespale, zmatená tou noční návštěvou.

„To je pro tebe, protože jsi pro mne ta nejdůležitější část dne.“

Holčička se usmála, vypila polovičku hrníčku a usnula.

Kdo je nejdůležitější částí dne pro tebe?

Pohádka o zlaté rybce

Žila byla jedna zlatá rybka, která si jednoho dne vzala svých šest penížků a vydala se hledat štěstí. Nemusela chodit daleko a potkala úhoře, který jí povídá:

„Kampak máš namířeno, rybko?“

„Plavu si hledat štěstí,“ odpověděla zlatá rybka.

„Tak to jsi tady správně,“ řekl úhoř. „Za pouhé čtyři penížky si můžeš koupit tuhle nádhernou ploutev, se kterou se ti poplave dvakrát rychleji.“

„No to je výborná ploutev,“ radovala se zlatá rybka. Zaplatila, nasadila si ploutev a plavala pryč dvakrát rychleji než dřív.

Za chvíli se dostala až na místo, kde bydlela velká sépie. Ta na zlatou rybku hned zavolala:

„Haló, rybko, kampak máš namířeno?“

„Hledám štěstí,“ odpověděla zlatá rybka.

„Právě jsi ho našla, malíčká,“ řekla sépie. „Podívej se na tenhle motorek. S ním popluješ ještě mnohem rychleji a já ti ho prodám hluboko pod cenou.“

Tak si zlatá rybka za zbývající penížky koupila motorek a plula dvakrát rychleji než dřív. Netrvalo dlouho a potkala velkého žraloka. Ten na rybku zavolal:

„Rybko, rybičko, kampak máš namířeno?“

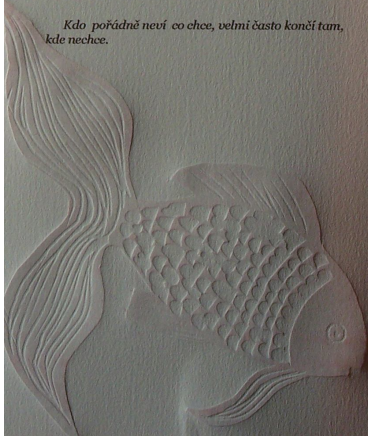
„Hledám štěstí,“ odpověděla mu zlatá rybka.

„Právě si ho našla. Dej se touhle zkratkou,“ řekl žralok a ukázal na svou dokořán otevřenou tlamu.

„Tak tam budeš mnohem rychleji.“

„Mnohokrát děkuju!“ zvolala zlatá rybka a zaplula do žraločích čelistí. A žralok ji spokojeně spolkl.

Kdo pořádně neví, co chce, velmi často končí tam, kde nechce.

Prázdná židle

Jeden starý muž těžce onemocněl. Protože nemoc byla vážná, přišel ho domů navštívit farář. Jakmile vstoupil do pokoje nemocného, všiml si prázdné židle. Měla zvláštní místo, hned vedle postele, na které odpočíval nemocný. Kněz se tázal, k čemu ta židle slouží. Muž se slabě usmál a odpověděl mu: „Představuji si, že na židli sedí Ježíš. Právě než jste přišel, jsem s ním mluvil……“

Dlouhá léta se mi modlitba zdála strašně obtížná, až mi jeden přítel prozradil, že modlitba je vlastně povídání s Ježíšem. Tak si teď představuji Ježíše naproti sobě, vyprávím mu a poslouchám, co mi povídá. A už nemám modlitbou starosti.“

Za několik dní přišla dcera starého muže na faru, aby oznámila, že její tatínek zemřel.

„Nechala jsem ho jen pár hodin samotného,“ řekla.

„Když jsem se vrátila do pokoje, našla jsem ho už mrtvého. Hlavu měl opřenou o prázdnou židli, kterou chtěl mít stále vedle své postele.“

Průvodce

Karavana kupců, kteří spolu už mnohokrát putovali na dlouhých cestách Orientem, se připravovala k přechodu velké a nebezpečné pouště. Kdo ji chtěl překonat se zdravou kůží, musel dobře znát stezky, orientační body, místa vhodná k úkrytu a oázy, ale také obyčejně domorodců.

Proto si kupci najali místního průvodce, jehož zkušenosti všichni vychvalovali.

Deset dní postupovali vpřed jako po másle. Ale pak jim cestu zatarasili ozbrojení válečníci, kteří byli seskupeni kolem sochy ztělesňující jednoho z jejich krutých bohů.

„Nesmíte jít dál,“ zavelel velitel ozbrojenců, „dokud neobětujete jednoho ze svých mužů našemu bohu! Tuto oběť náš bůh vyžaduje každé novoluní. A jestli nám jednoho z vás nevydáte, zemřete všichni.“

Kupci dali hlavy dohromady. Takové rozhodnutí bylo těžké a nemohl se shodnout na řešení.

„Známe se navzájem spoustu let. Naše rodiny jsou mezi sebou spřízněné. Nemůžeme obětovat jednoho z nás, abychom uspokojili jejich boha.“

Všichni společně pohlédli na průvodce……

Vydali tedy ubohého průvodce ke krvavé oběti u paty sochy podle dávného obřadu a mohli pokračovat v cestě. Jenomže tu nikdo neznal. Během několika dní zabloudili a jeden po druhém umřeli žízní a vysílením.

V tom spočívá tajemství člověka. „Lid, který kráčet v temnotách,“ spatřil velké světlo a pospíšil si ho zhasnout.

Rybář

V rybářské vesnici, kde muži ve svých bárkách na dlouhou dobu opouštějí domovy, platil velice starý a přísný zákon. Cizoložství se trestalo smrtí. Žena, která byla v nepřítomnosti svého manžela přistížena, jak zraňuje, musela být se svázanými rukama i nohama svržena z vrcholku útesu do moře.

Stalo se, že jedna mladá žena z vesnice podvedla manžela, když byl daleko na moři na rybolovu.

Rozhořčení obyvatelé vesnice rozhodli, že zákon musí být naplněn. Marně prosila nešťastná dívka o slitování.

Svázali ji a pak ji svrhli z útesu.

Ale ještě předtím, než padla do moře, ji zachytila velká a silná síť, která byla jako zázrakem natažena mezi skalami.

... Zachránil ji tak její manžel.

Trávník

Jeden člověk se rozhodl, že se bude starat o trávníček před domem, ve kterém bydlel, a vypěstuje tam pravý anglický trávník. Věnoval tomu každou volnou chvíli. Už byl skoro u cíle, až si jednou na jaře všiml, že se v jeho trávníku uchytilo několik pampelišek, které hned vystrčily zářivé jasné květy.

Nelenil a šel je vytrhat. Ale nic na plat, každý den se objevilo několik dalších žlutých květů.

Koupil na ně silný jed. Nezabral.

Od toho dne se jeho život stal ustavičným bojem proti urputným žlutým kvítkům, kterých každé jaro přibývalo.

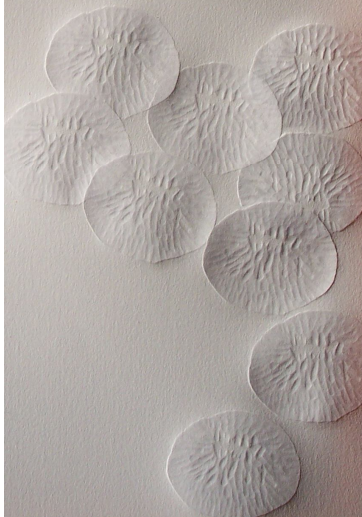
„Co mám s nimi dělat?“ ptal se zoufale manželky.

„Zkus je začít mít rád,“ odpověděla mu klidně.

Zkusil to. Po nějakém čase mu zářivé žluté květy začaly připadat jako umělecké dílo zdobící smaragdový trávník.

Od té doby žil šťastně.

Kolik lidí tě rozčiluje. Proč je nezkusíš mít rád?

Účet

Do obchodu vstoupila žena. Byla pohublá a šaty na ní visely, jak jí byly velké. Přistoupila k majiteli obchodu a pokorně ho tichým hlasem požádala, jestli by mohla dostat nějaké potraviny na dluh. Pověděla mu, že její manžel vážně onemocněl a nemůže už dál pracovat a že jejich čtyři děti potřebují jídlo.

Muž ji odbyl a vyzval ji, aby odešla.

Žena ho snažně prosila: „Prosím vás, pane! Donesu peníze, jak nejrychleji to bude možné.“ Majitel obchodu ji bezohledně vysvětlil, že na dluh neprodává, ať si najde jiný obchod ve čtvrti.

Zákazník, který výjev sledoval, přistoupil k majiteli a požádal ho, aby se pokusil ubohé ženě přece jen vyjit vstříc.

Obchodník se zdráhavě obrátil na ženu: „Máte seznam zboží?”

S náznakem naděje v hlase mu žena odpověděla: „Ano, pane.”

„Dobrá!“ prohlásil obchodník. „Položte ten svůj seznam na váhu. Dám vám tolik zboží, kolik váží.”

Žena chvíli se skllopenou hlavou váhala; pak vytáhla z nákupní tašky kousek papíru, rychle na něj něco naškrábala a pak, s hlavou skloněnou, položila lísteček na misku vah.

Obchodníkovi i zákazníkovi se oči rozšířily údivem, když viděli, jak miska vah najednou klesla a zůstala dole. Obchodník hleděl upřeně na váhu a zareptal: „To je neuvěřitelné!”

Zákazník se usmál a obchodník začal na druhou misku nakládat pytlíky s potravinami. Nakládal na misku krabice a plechovky, ale váha se nepohnula. A tak znechuceně přidával a přidával.

Nakonec popadl lísteček a celý zsinalý a zmatený se na něj podíval. Nebyl to nákupní seznam. Byla to modlitba: „Bože, ty znáš mou situaci a víš, co potřebuji. Odevzávám vše do tvých rukou.”

V rozpacitém tichu dal pak obchodník ženě všechno, co jí přinesl.

Žena poděkovala a odešla z obchodu.

Jen Bůh zná váhu modlitby.

Vejce

Jedna žena, která byla velmi chudá, našla vejce. Celá rozradostněná zavolala svého muže a děti a rozvíjela svou fantazii: „Všechny naše starosti jsou pryč. Koukněte našla jsem vajíčko. My ho nesníme, ale dáme ho k sousedově kvočně, která sedí na vejcích. Brzy se nám vylihně kuřátko, z kterého se stane slepice. My samozřejmě slepici nesníme a ona nám snese spoustu vajíček. A z těch vajíček budou další slepice, které nám budou snášet plno dalších vajec. Tak budeme mít hodně slepic i hodně vajec. Ale my nesníme ani slepice, ani vajíčka, my je prodáme a koupíme telátko. Z telátka si vypěstujeme kravičku. Kravička nám dá další telátka, a tak budeme mít krásné stádo dobytka. Toto stádo prodáme a koupíme si pole, pak ho pro dáme..., koupíme a prodáme...“

Žena byla tak zaujata svými nápady, že prudce mávala rukama. Vajíčko jí vypadlo z ruky a rozbilo se o zem.

Často si dáváme tolik předseuzetí jako tato žena: „Udělám..., Rekn..., Pomohu...“ Ale jak míjejí dny a roky, neuděláme nic.

Víra

Pole byla vyprahlá a zem praskala nedostatkem vláhy. Zazloutlé a povadlé listy smutně viselo z větví. Trávu na loukách slunce úplně spálilo. Lidé napjaté a nervózně zkoumali kobaltově modré nebe, zda se na něm neobjeví mráček.

Každým týdnem bylo vedro nesnesitelnější.

Opravdový déšť spadl naposledy před několika měsíci. Farář svolal obyvatele vsi před kostel, aby všichni společně prosili za dar deště.

V určenou hodinu bylo náměstíčko plné lidí. V očích měli úzkost, ale také naději, že konečně zaprší.

Mnozí si nesli předměty, kterými chtěli projevit svou víru. Farář přejížděl pohledem po shromážděných věřících a podivně sledoval to množství biblí, křížků a růženců.

Náhle se zastavil. Nemohl odtrhnout zrak od děvčátka, které způsobně sedělo v první řadě.

Na klíně mělo složený červený deštník.

Modlit se znamená prosit o déšť, věřit znamená vzít si deštník.

Závažné rozhodnutí

Jestli mě to nenecháš udělat, nemůžu jít do školy! Moc bych se styděla... „Je to strašně důležité, mamí!“ Alena se rozplakala. Byla to její nejúčinnější zbraň. „Dobrá, děkej, jak myslíš...“ broukla matka a odhodila lžičku do dřezu. Budeš vypadat jako strašidlo. Tím hůř pro tebe.“

V dalších třidvaceti rodinách se odehrála více méně podobná scénka. Byly to děti z jedné třídy jedné školy. Toho dne učinily závažné rozhodnutí. Ale žáků v té třídě bylo 25. Takže jen ve dvaceti pět rodině proběhlo všechno jinak. Eva byla zosobněním obav, maminka a tatínek se snažili ji povzbudit. Holčička se už po patnácté běžela podívat do zrcadla.

„Budou si ze mě dělat legraci, určitě. Vzpomeň si na Martinu, která mě nesnáší, nebo Pavla, který mi říká, rybářský prut...“ Čekají jen na to.“ Velké slzy se začaly kulačet po dívčím tváři. Snažila se najít sportovní čepici; když si ji nasadila, byla jí trochu širší.

Tatínek ji klidně pozoroval: „Nic se neboj, Evičko. Brzy ti zase narostou. Na léčbu reaguješ moc dobře a za pár měsíců budeš v pořádku.“ „Ano, ale podívej se!“ Eva se zdrceným výrazem ukázala na svou lesklou a růžovou hlavu, která se odrážela v zrcadle. Léčení leukémie, kterou onemocněla před dvěma měsíci, způsobilo, že jí vypadaly všechny vlasy.

Maminka ji objala: „Odvahy, Evy. Brzy si na to zvykneš, uvidíš...“

Eva popotáhla, nasadila si čepici, popadla batůžek a vyrazila.

Před dveřmi třídy se jí srdce prudce rozbušilo. Zavřela oči a vešla.

Když je zase otevřela, aby trefila do lavice, uviděla něco zvláštního. Všichni, úplně všichni její spolužáci měli na hlavě čepici! Otočili se k ní, usmáli se, sundali čepice a zahlaholili: „Vítáme tě zpátky Evo!“

Všichni byli ostrihaní dohola, dokonce i Martina, která byla tolik pyšná na své dlouhé vlasy, Pavel a Lenka a Jakub a Veronika... všichni. Vyskočili a objímali Evu, která nevěděla, jestli má plakat, nebo se smát, a jen zašeptala: „Děkuji...“

Od stolu se usmíval a učitel Dohmal, který se vlasy neostříhal, protože byl holohlavý a hlavu měl jako kuřečnickovou kouli.

